

Konservatoriai tarsis su prezidentu dėl konstitucinių galių

Vilnius, balandžio 21 d. (BNS) — Konservatoriai įsitikina, kad premjero ir prezidento nesutarimai kilo dėl šių pareigūnų dabartinių konstitucinių įgaliojimų, ir ateityje bandys tartis su valstybės vadovu dėl būsimų veiklos rėmų.

Komentuodamas trečiadienį Seimo pareikštą formalų pareikalą ministrų kabineto vadovui, vienas konservatorių vadovų Andrius Kubilius sakė, kad balsavimas parodė, jog valdantieji koalicija yra vieninga ir pasitiki ministru pirmininku. „Tai įgalina toliau tęsti sėkmingą ir konstruktyvų darbą. Aš tikiuosi, kad iš šios rezultatus konstruktyviai pažūrės ir prezidentas“, sakė A. Kubilius.

Pasak jo, galų gale reikia rasti ir pastaraisiais mėnesiais kilusios premjero ir prezidento santykių įtampos priežastis. A. Kubilius mano, kad pagrindinė nesutarimų priežastis — nesutarimas dėl konstitucinių galių.

Konservatoriai žada netrukus su valstybės vadovu išsiaiškinti, kaip jis ateityje išvaizduoja „savo darbą ir veiklą“.

Kiek skeptiškai priimtą Seimo nutarimą vertino kai kurie krikščionių demokratų frakcijos nariai, neparėmę šio konservatorių parengto dokumento. Per Seimo posėdžio pertrauką surengtame krikščionių demokratų frakcijos posėdime su premjeru G. Vagnoriu ir Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu kai kurie frakcijos nariai teigė neišgirdę aiškaus premjero atsakymo, kad jis pasirengęs tęsti darbą ir vykdyti vyriausybės prisiimtus įsipareigojimus.

Opozicinės LDDP vadovo Česlovo Juršėno taip pat nedžiugina Seimo valdantiosios koalicijos pareikštas formalus pasitikėjimas premjeru. Jo nuomone, „konfliktas ir įtampa išlieka, ir telieka laukti naujų žingsnių“.

Balsavimas dėl pasitikėjimo įvyko. Kas toliau?

Vilnius, balandžio 21 d. (Elta) — Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio nuomone, Seimas, priitaręs nutarimui dėl pasitikėjimo premjeru, „pasielgė logiškai ir atsakingai“ bei patvirtino savo paramą vyriausybei, kuriai jau suteiktas įgaliojimas vykdyti savo patvirtintą programą. „Kadangi programa iš tiesų yra vykdoma, nepaisant vidinių ir išorinių sunkumų, nebuvo pagrindo atimti tą mandatą ir nuversti vyriausybę“, sakė V. Landsbergis.

Pasak Seimo krikščionių demokratų frakcijos nario Vytauto Bogušio, tokių balsavimo rezultatų buvo tikimasi. Jo nuomone, žymiai svarbiau yra tai, kaip toliau vyks darbas ir bendradarbiavimas, ar tai bus ginčai, susikalbėjimo procesai. V. Bogušis pabrėžė aukštos politinės kultūros svarbą.

Seimo centro frakcijos seniūno Egidijaus Bičkausko teigimu, valdantieji koalicija balsavo „taip, kaip ir turėjo balsuoti“. Jis sakė, jog neigiamai vertina patį Seimo posėdį, kur buvo vėl išreikšta nepagarba prezidentui, mėtomasi iš vienos ir iš kitos pusės karštis ne visai pagrįstais priežastimis.

Seimo LDDP frakcijos seniūnas Česlovas Juršėnas sakė abejojęs, ar priėmus nutarimą, pavyks bendradarbiauti. Pasak jo, Lietuvos prezidentas neatšaukė savo nepasitikėjimo premjeru. „Vyriausybė ir asmeniškai premjeras Gediminas Vagnorius nei atsispažė prezidento už įžeidinėjimus, nei pasakė, ką jis darys realiai geriau, kaip jis konkrečiai įgyvendins prezidento metiniam pranešime suformuluotus labai aiškius siūlymus“, sakė LDDP vadovas.

C. Juršėnas, vertindamas balsavimo rezultatus, pastebėjo, kad per metus G. Vagnorius prarado penkiolika balsų.

Nepriklausomi JAV specialistai ragina kvieisti Lietuvą į NATO

Vilnius, balandžio 21 d. (BNS) — Nepriklausomas Jungtinių Valstijų tarptautinės politikos studijų centras — Užsienio santykių taryba

* Teisėsaugos pareigūnų nemalonę savo surengtais renginiais užsitraukęs radijos Lietuvos laisvės sąjungos (LLS) vadovas Vytautas Štuskas skelbia referendumą dėl prezidento įgaliojimų išplėtimo. Trečiadienį išplatintame pareiškime jis ragina kitas partijas pritarti piliečių paraiškai rinkimui surengti referendumą. Tokią mintį paskatino prezidento Valdo Adamkaus kalba, kurioje buvo pareikštas nepasitikėjimas Gediminu Vagnoriu. „Ši kalba parodė, kokia prazūtinga valdantieji konservatorių ir krikščionių demokratų vykdoma politika. Atejo laikas lemiamą žodį tarti ir Lietuvos visuomenei“, rašoma LLS vadovo pareiškime. (BNS)

Nuotr.: Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis (kairėje) ir ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius, eidami į neeilinį Seimo posėdį, dar nežinojo, jog Seimas balsų dauguma pareiškė pasitikėjimą premjeru, jo sugebėjimą vadovauti vyriausybės programos įgyvendinimui. (Elta)

Seimo dauguma pareiškė pasitikėjimą ministru pirmininku

Vilnius, balandžio 21 d. (BNS-Elta) — Valdantieji Konservatorių partijai palenkus bendrininkus krikščionis demokratams, Seimas specialiai surengtame posėdyje trečiadienį pareiškė paramą premjerui Gediminui Vagnoriui.

Už pasitikėjimo ministru pirmininku nutarimą balsavo 77 Seimo nariai, prieš buvo 46; 5 susilaikė, 3 buleiteniai rasti sugadinti. Balsavimas buvo slaptas. „Prieš balsavo visos vyriausybės veiklos nedalyvaujančios politinės jėgos.“

Diskusijose prieš balsavimą G. Vagnorius pareiškė nesilaikąs įsikibęs premjero posto. Jis spėjo, kad jei jis pasitrauktų iš posto, būtų sudaryta prezidentui pavaldi vyriausybė.

Konservatorių sugalvotas paramos pareiškimas premjerui yra atsakas į prezidento pirmadienį pareiškta politinį nepasitikėjimą premjeru. Pasak Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio, konservatorių nutarimas atsako prezidentui „savarankišką vertinimą“, kad „premjeras gali dirbti“.

Studijoje atskirai aptaria ma Rusijos įtaka tolesnei NATO plėtrai, priimant Baltijos valstybes. Autoriai mano, kad Baltijos valstybių narystė ne tik padidins pastovumą ir saugumą Baltijos regione, bet bus naudinga ir pačiai Rusijai, nes išlaisvins ją nuo imperinių ambicijų.

Studijos autoriai labai palankiai vertina Lietuvos politiką Rusijos atžvilgiu, stengiantis įtraukti jos regionus, ypač Karaliaučiaus sritį, į Baltijos jūros valstybių bendradarbiavimą. Be to, pažymėtas Lietuvos strateginis ryšys su kaimynine Lenkija, naująja NATO nare.

kiamas susirūpinimas, jog „LKDP valdyba iki šiol negavo atsakymo iš premjero, ar jis pasirengęs tęsti darbą ir vykdyti vyriausybės programoje prisiimtus įsipareigojimus“.

Nevyriausybines frakcijas atsiskak net diskutuoti apie paramą

Seimo centristai, socialdemokratai bei LDDP nariai atsisakė dalyvauti diskusijose dėl premjerą remiančio nutarimo ir paskelbė balsuoties prieš šį dokumentą.

Šių trijų frakcijų vardu kalbėjęs Romualdas Ozolas, Algysas Sakalas ir Povilas Gylys konservatorių parengtą nutarimą pavadino valdantiosios koalicijos partiniu vidaus dokumentu.

„Prezidentas Valdas Adamkus dėl premjero netinkamumo kreipėsi į Seimo daugumą, o ne visą Seimą, todėl netiesiška sprendimo našta męginti užkrauti visiems parlamentarams“, sakė socialdemokratų vadovas A. Sakalas. Jo teigimu, konservatorių ir krikščionių demokratų koalicija yra nepajėgi valdyti valstybės ir išpildyti žmonių lūkesčius „sulaukti geresnio gyvenimo dar šiame pasaulyje“.

Komentuodamas Seimo daugumos trečiadienį išreikštą pasitikėjimą dabartine vyriausybe, jos vadovas Gediminas Vagnorius žurnalistams pareiškė, jog tai liudija, kad Seimo dauguma palaiko savo koalicinę vyriausybę. Prieš posėdį paklaustas, ar tas sprendimas padės jam patiam priimti koki nors sprendimą, G. Vagnorius sakė: „Tai turėtų padėti apsispręsti prezidentui. Lietuvos vyriausybė visada siekė konstruktyvaus ir dalykiško bendradarbiavimo. Tačiau partnerystės santykiai turi būti lygiaverčiai“.

Pasak trečiadienį paskelbto LKDP valdybos pareiškimo, „LKDP valdyba rekomenduoja KD frakcijai Seime remti tik tokius Seimo sprendimus, kurie užtikrina šalies politinės būklės stabilumą“.

Kitu LKDP valdybos pareiškimu dėl Seimui pateikto nutarimo „Dėl pasitikėjimo ministro pirmininko sugebėjimu vadovauti vyriausybės programos įgyvendinimui“ reiš-

* Rusija pranešė pradėjusi iš Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos (KAM) išieškoti 810,000 JAV dolerių už parduotą ginkluotę. KAM ir toliau neigia ieškinio pagrįstumą, o Generalinė prokuratūra tęsia dar 1994 m. pradėtą savo tyrimą. Įtardama, kad Kauno bendrovė „Selma“ Rusijos kariškiams pastatė per mažai gyvenamųjų namų. Rusijos Baltijos karinio jūrų laivyno karo prokuroras German Štadler sakė, kad Karaliaučiaus arbitražinio teismo sprendimą priteisti iš Lietuvos KAM Baltijos kariniam jūrų laivynui 810,000 dol. patvirtino Rusijos teisingumo ministerija ir Rusijos Aukščiausias arbitražinis teismas.

* Latvijai neatlygintai perduotas žemės sklypas Vilniuje, Čiurlionio gatvėje. Sklypas suteiktas šalia Latvijos ambasados Lietuvoje pastato. Žemės sklypas suteiktas kaip kompensacija už iki 1940 metų Latvijos turėtą žemės sklypą Kaune. (BNS)

Kruvini įvykiai Littleton mokykloje sukrėtė Ameriką

Littleton, Colorado, balandžio 21 d. (Reuters-BNS-CT) — Du ginkluoti paaugliai savo mokykloje surengė savižudišką išpuolį, kurio metu, žuvo 15-16 žmonių, trečiadienį paskelbė policija. Anksciau buvo manoma, kad žūtį galėjo 20-25 žmonės.

Tragedija įvyko antradienį, maždaug per pietų pertrauką Denverio priemiesčio Littleton mokykloje.

Kaip sakė policijos atstovas spaudai Steve Davis, daugiau kaip 20 sužeistųjų nugabenta į ligonines, visų jų būklė kritiška. Žuvusieji — moksleiviai, tarp jų — patys užpuolikai bei suaugęs vyras. Jie rasti mokyklos bibliotekoje ar prie jos. Mokyklos kieme tamsoje dirbė pareigūnai rado dar kelis kūnus.

Policijos duomenimis, mokykloje sprogo kelios bombos ir rasti dar keli nesprogę užtaisai. Bomba rasta ir vieno įtariamojo namuose.

Nusikaltimo motyvai kol kas neaiškūs, tačiau spėjama, kad jis gali būti susijęs su Adolf Hitlerio gimtadieniu, kuris buvo minimas balandžio 20 d. Viena mokinė taip pat sakė, kad užpuolikas, nukreipęs į ją šautuvą vamzdį, tvirtino, kad praėjusiais metais žmonės su juo „šlykščiai“ elgėsi.

Šį nusikaltimą įvykdė moksleiviai priklausę mokyklos „atstumtųjų“ grupei, pasivadinusiai „Lietpalčių mafija“.

Žmogaus gyvybė — brangiausia Dievo dovana

Vilnius, balandžio 21 d. (Elta) — Labai svarbūs dalykai yra demokratija ir laisvė, tačiau ne kiek mažiau svarbu būti tauta, liudijancia gyvybę, teigiama Lietuvos Vyskupų Konferencijos sekretoriato pranešime, skirtame Pasaulinei Gyvybės dienai.

Šventasis Tėvas Jonas Paulius II dar 1991 metais paragino viso pasaulio tikinčiuosius bei kitus geros valios žmones kasmet švęsti Gyvybės dieną. Tokie minėjimai turėtų padėti žmonėms, šeimoms, visuomenei giliau suvokti žmogaus gyvybės prasmę ir vertę.

„Kiekvieno žmogaus gyvybė yra brangiausia Dievo dovana“, rašoma Eltai perduotame Lietuvos Vyskupų Konferencijos sekretoriato pranešime. „Gyvybė turi būti gerbiama bet kuriuo atveju, bet kuriame jos raidos etape. Tačiau tokios grėsmės gyvybei kaip dabar turbūt dar niekada pasaulyje nebuvo. Senosios žmonijos gy-

(Trench Coat Mafia), kuriai, anot „Denver Post“ tinklaračio, priklausė apie 10 vyresniųjų klasių mokinių. Grupės nariai nešiojo emblemas su svastikomis ir mėgdavo kalbėti apie A. Hitlerį. Klaseje jie dažnai kalbėdavo apie ginklus ir žmonių galvų kapojimą.“

Nusikaltimą įvykdė 18-metis Dylan Kleboldas ir Eric Harris. Nusikaltimo liudininkai pasakojo, kad abu užpuolikai vilkėjo juodus lietpalčius ir slidininkų kaukes. Jie kikeino, šaudydami į mokinius, kurie rinkosi į klases ar ejo pietauti. Pabėgti nespeję mokiniai šaudymo metu slapstėsi po suolois, ventiliacijos patalpose, spintose, kai kurie užsibarikadavo klaseje.

Kai žudynės liovėsi, abu nusikaltėliai buvo rasti negyvi bibliotekoje.

JAV prezidentas Bill Clinton išreiškė apgailestavimą dėl žudynių ir žadėjo vyriausybės paramą tragedijos aukoms. „Galbūt dabar Amerika susirūpins, su kuo jauni žmonės susiduria valdiškose mokyklose“, sakė prezidentas.

Antradienio išpuolis — daugiausia žmonių aukų pareikalavusi ginkluota tragedija JAV mokyklose. Keli kiti panašūs atvejai mokyklose per pastaruosius 1,5 metų, kurių metu žuvo mažiausiai 14 ir sužeista daugiau nei 40 žmonių, sukrėtė Amerikos visuomenę ir sukelė daug ginčų dėl ginklų kontrolės.

venimo nelaimės — badas, epidemijos, mirties baismė, karai — dvidešimtam amžiuje pasipildė naujomis. Tai — žudynės koncentracijos stovyklose, vis plačiau įteisinami ir pateisinami abortai, neleistini eksperimentai su žmogaus gyvybe, eutanazija, seksualinė prievarta. Ne vienos valstybės įstatymai tariamos pažangos vardan yra įteisinę mirties kultūrą.

Ir Lietuvoje vis dažniau pamainamos silpniausios žmogiskų būtybių teisės į gyvybę. Tenka kalbėti apie kūdikius, kuriems jų pačių tėvai apsisprendę neleisti išvysti saulės šviesos, apie vaikus, paauglius ir subrendusius žmones, kurie, nemokėdami prisitaikyti prie esamų sąlygų, ryžtasi nutraukti savo gyvybes siūla, apie senelius, kurių skurdus egzistavimas tampa priekaisiu visiems, privalantiems jais pasirūpinti“, rašoma pranešime.

Popiežius Jonas Paulius II savo kalboje medicinos ir chirurgijos kongreso dalyviams yra pasakęs, kad „gyvybė ir sveikata yra Dievo mums patiktas turtas ir kad mes turime juo protingai rūpintis, atsizvelgdami į kitų žmonių poreikius, į bendrąją gerovę“.

Lietuvoje Pasaulinė Gyvybės diena bus švenčiama paskutinį balandžio sekmadienį.

KALENDORIUS

Balandžio 22 d. Danutė, Jurga, Kajus, Leonidas, Neruna, Oportuna, Soteras

Balandžio 23 d. Adalbertas, Daugirdas, Jurgis, Jurgita, Vaitiekus, Vygaile, 1794 m. Tado Kosciuskos vadovaujami Lietuvos sukilėliai užėmė Vilnių.

LIETUVIŲ TELKINIAI

LŠSI CENTRO VALDYBOS METINIS POSĖDIS

Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje centro valdybos metinis posėdis šeštadienį, balandžio 10 d., vyko vado Mykolo Abariaus namuose, Livonia, Michigan. Dalyvavo 9 centro valdybos nariai iš Čikagos, Detroito ir Union Pier.

Pradedamas posėdį vadas Abarius pakvietė kapelioną kun. Alfonsą Baboną sukalbėti maldą. Praėjusių metų protokolą perskaitė spaudos informacijos vadovė Regina Juškaitė-Svobienė.

Vadas Mykolas Abarius sveikino visus už nuosirdų atsiliepimą ir dalyvavimą posėdyje. Po to pranešė apie savo veiklą. 1997 m. gruodžio 13 d. dalyvavo Šaulių konferencijoje Kaune. Tuomet buvo patvirtintas statusas. Minėjimo dalyvavo ir išeivijos šauliai. Šaulių organizacija yra įregistruota Washington, kaip kultūrinė organizacija. Kanados šauliai laikosi Kanados įstatymų. Pranešė, kad „Draugo“ fondai buvo paaugota 200 dol. ir gauta gražus padėkos laiškas. Centro valdybos vardu, 200 dol. bus paaugota padėti „Kardo“ žurnalo leidžiamam foto albumo išlaidoms padengti. Mūsų gretos mažėja. Keturiuos kuopos uždare. Visi dokumentai, raštai ir vėliavos buvo išsiųsta Lietuvos šauliams. Centro valdybos vardu 14 dežių knygų buvo išsiųsta prezidentūros bibliotekai. Šiais metais birželio 26 d. Kaune bus paminėta Lietuvos Šaulių sąjungos įkūrimo 80 metų sukaktis. Ta šventė Lietuvoje bus dingiai paminėta. Vadas Abarius su žmona Onute, Centro valdybos sekretore, jūrų šaulių vadas Edmundas Vengiankas ir kiti išeivijos atstovai vyks į šį minėjimą. Išeivijos šauliai, Šaulių įkūrimo 80 m. sukaktį švęs š.m. spalio 23-24 d. Čikagoje.

Vado pavaduotojas Juozas Mikulis pranešė, kad šaulių veikla reikiama minėjimų renginių. Pakviesti dalyvauja su vėliavomis. Jau keli metai finansinškai remia du partizanai. Aukoją Draugo fondui 200 dol. Iš viso fondai paaugota 1,200 dol. Paskyrė 500 dol. auką „Kardo“ žurnalo leidžiamam 1918-1989 m. nuotraukų albumui. Dabartinis narių skaičius — 41; mirė 6 kuopos nariai. Vado pavaduotojas laiko ryšius su vadu.

Vado pavaduotojas Jonas Šostakas pranešė, kad vyko Lietuvon ir dalyvavo Antroje Lietuvos olimpiadoje, Vilniuje. Laimejo du aukso ir vieną bronzos medalių už šratinį ir kulkinį šaudymus. Pranešė, kad Algirdas Plekaitis laimėjo sidabrinį medalį už šaudymą. Nori suprojektuoti Centro valdybos taures ir medalius sporto laimėjimams. Buvo skaitomas izdininko

Leono Petronio pranešimas. Šių metų Šaulių sąjungos centro valdybos pinigai laikomi taupomojoje kasoje ir einamojoje sąskaitoje.

Vyriausias kapelionas kun. Alfonsas Babonas pranešė, kad kiek sąlygos leidžia, dalyvauja renginiuose, minėjimuose, pagerbimuose ir susirinkimuose, aukoja šv. Mišias ir pasako pamokslus.

Jūrų šaulių vadovas Edmundas Vengiankas pranešė, kad yra keturi daliniai. Daukanto kuopa dalyvauja minėjimuose, šventėse su kuopos vėliava. Kuopa turi 35-50 narių. Pagal amžių nariai pasiryžę veikti kiek gali. Gyvena broliškai. Rūpinasi surengti išvykas į Lietuvą. Laiko ryšius su vadu Abariu.

Ukio tiekimo vadovas Juozas Kincius pranešė, kad dar turi įvairių knygų ir žemėlapių. Reikia kepurės ženklėlių. Pranešė, kad balandžio 11 d. sueis 60 metų, kai jis įsijungė Šaulių sąjungon. Vadas Abarius Centro valdybos vardu jį pasveikino.

Spaudos informacijos vadovė Regina Juškaitė-Svobienė pranešė, kad dalyvauja susirinkimuose, minėjimuose, renginiuose. Aprašo renginius, siunčia korespondencijas ir nuotraukas išeivijos laikraščiams, perduoda žinias vietinėms lietuviškoms radijo vandenelėms.

2000 m. visuotinis Šaulių sąjungos dalinių suvažiavimas vyks 2000 m. gegužės 6-7 d. Čikagoje.

J. Mikulis sakė, kad Šaulių namuose yra Centro valdybos knygos ir statulėlės. Buvo nutarta, kad, galėsime sudaryti siuntas ir pasiųsime knygas, statulas ir žemėlapius, kuriuos Lietuvoje šauliai galės padalinti savo daliniams.

Po posėdžio visi buvo pakviesti puikioms vaišėms ir pabendravimui. Maldą prieš valgį sukalbėjo kapelionas kun. Alfonsas Babonas. Pietus pagamino Centro valdybos sekretorė Onutė Abariene.

Regina Juškaitė-Svobienė

DETROIT, MI

DU IDOMŲ RENGINIAI

Kviečiame Detroito visuomenę į du idomius renginius gegužės mėnesio pirmąjį savaitgalį, 1-2 d., tai į „Kanklių“ koncertą sekmadienį, gegužės 2 d., ir į Michigano apygardos suvažiavimą šeštadienį, gegužės 1 d.

Profesionalaus meno Dailės muziejaus ansamblis „Kanklės“ yra surengęs per 600 koncertų Lietuvoje ir užsienio šalyse (Šveicarijoje, Prancūzijoje, Suomijoje, Vokietijoje). Prieš trejus metus sėkmingai koncertavo Jungtinėse Amerikos Valstijose. Šį pavasarį į

Los Angeles Vasario 16-sios minėjimo rengėjai, programos atlikėjai ir svečiai. I eil. iš k.: ALTO skyr. pirm. Albinas Markevičius, Juozas Daumantas šaulių kp. vadas Kazys Karuza, LDK Birutės dr. jos pirm. Alfonsa Paziūrienė, Vyčio Kryžiaus kavalierius Mykolas Naujokaitis, Liucija Mazeikienė sol. Janina Čekanauskienė ir muz. Raimonda Apeikytė. II eil. — Aloyzas Pečiulis, kun. Astijus Kungys, OFM, sol. Rimtautas Dabšys, svečias kunigas iš Lietuvos, žurn. Karolis Milkovaitis, sol. Bronius Seliukas, Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų dr. Oskaras Jusys, sol. Antanas Polikaitis, Garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, Estijos konsulas Jack Treiman, LB atstovas Vytautas Vidugiris, ALTO garbės pirm. Antanas Mazeika ir sol. Emanuelis Jarašonas.

Ameriką ansamblį iškviė Šv. Andriejaus parapija Philadelphia, švenčianti savo septyniadesimt penkerių metų sukaktį. Parapijos klebonas „Kanklių“ vienetu buvo labai sužadėtas ir panoro juos įtraukti į parapijos didžiųjų iškilmių programą. Prieš atvykdamas pas mus jie koncertuoja Waterbury, New Haven, New York, Putname, Washington, Baltimore, Philadelphia ir kitur. Į Detroitą atvykti „Kanklių“ ansamblį pakvietė JAV Lietuvių Bendruomenės Michigano apygardą. Sekmadienį, gegužės 2 d., yra kviečiami dalyvauti Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje 10:30 val. šv. Mišių liturginiame giedojime. Tuojau pat po šv. Mišių bus „Kanklių“ koncertas Kultūros centre 12:15 val. p.p. Tiems, kurie pirkė bilietus iš anksto, kaina yra 10 dolerių, 12 dolerių prie įėjimo, nemokamai „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokiniams bei jaunimui iki 16 metų amžiaus.

Seštadienį, gegužės 1 d., vyks metinis Michigano apygardos suvažiavimas. Apylinkių pirmininkai, apygardos pirmininkai apibodins vietinę veiklą, o apie viso pasaulio lietuvių siekius sužinosime iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko Vytauto Kamanto, bus informatyvus pranešimas apie JAV Lietuvių Bendruomenės ryšius su Lietuvos Respublikos Seimu, vykdomus per sudarytą bendrą komisiją. Galėsime ne vien iš klausyti išsamų pranešimą, bet taip pat klausyti rūpimus klausimus. Suvažiavimas vyks antrą valandą po pietų Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centro kavinėje. Įėjimas nemokamas.

Laikiamės Detroito ir apylinkių lietuvių atsilankant į šiuos du renginius. Sutikime gražų Michigano pavasarį su maža dalele dvasinio pavasario iš Lietuvos. Lai reiklį informaciją bei ožragio, skuducų, ragelių, senovinė žemaičių ir suvalkiečių kanklių muziką, dainos ir giesmės praturtina mūsų gyvenimus ir teikia ryžtą visuose mūsų siekiuose.

JAV LB Michigano apygarda

PALAIDOTA ELENA VIZGIRDINĖ-RAŠYTININĖ

Balandžio 12 dieną, po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, privačioje laidotuvių apeigoje, Holy Sepulchre kapinėse buvo palaidota a.a. Elena Vizgirdinė-Rašytininė, mirusi kovo 29 dieną, būdama 78 m. amžiaus. Priklauė Lietuvos Dukterų draugijai. Buvusi „Baltic“ maisto krautuvės savininke. Giliame nuliūdime paliko dukrą Viktoriją ir zentą Dennis Fuhrwerk, dukrą Regina Graube, dukrą Liliją ir zentą Antaną Strakšius, dukrą Iru-

tę Vizgirdaitę, 7 vaikaičius ir vieną provaikaitį, sesutę Regina Balcūnienę ir brolių Rudzinską Lietuvoje. Laidotuves tvarkė Charles R. Step laidojimo įstaiga.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Sekmadienį, balandžio 25 dieną, tuoj po 10:30 v. r. šv. Mišių, Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre vyks meno popietė, kurioje dalyvaus menininkės Reneta Palubinskienė ir Jūratė Mikulevičienė. Pianinu skambins Ada Mikšienė. Dainuos Jūratė Mikulevičienė. Poezija skaitys Artūras Stapušaitis. Savo kūrinius, palydėdamas gitara, atliks Romas Zoblackas. Po programos bus pasivažinėjimas ir pabendravimas. Rengia LB Detroito apylinkės nauji ateiviai.

ISPŪDŽIAI IŠ „CARMEN“ OPEROS

Į Lietuvių operos 43-čiojo sezono G. Bizet „Carmen“ operos spektaklį š.m. balandžio 18 d. Morton mokyklos salėje buvo nuvykę nemažas būrys Detroito lietuvių. Džiugu, kad operos chore dalyvauja ir buvusi šio telkinio gyventoja Lidija Majauskaitė-Rasutienė. Operos ispūdžiai su režisieriaus Eligijaus Domarko, tenoro Česlovo Nausėdos ir Stasio Baro komentarais balandžio 20 d. buvo perduoti „Lietuvių melodijų“ radijo laidoje.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Detroito Lietuvių organizacijų centro rengiamas Motinos pagerbimas š.m. gegužės 2 d., tuoj po 10:30 v. r. šv. Mišių vyks Šv. Antano parapijos patalpose. Meninėje programoje bus bendras dainavimas, kurį praves muz. Stasys Slizys.

Balandžio 15 dieną Oakland Hills Memorial Gardens kapinėse, po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, aukotų klebono kun. Aloyzo Volskio, vargonuojant ir giedant muz. Stasiui Sliziui, buvo palaidota a.a. Sofija Ramanauskienė, kuri, sulaukusi 84 m. amžiaus, balandžio 11 d. netikėtai mirė Botsford ligoninėje Farmington Hills, Michigan. Giliam nuliūdime paliko dukrą Aldoną ir zentą John Tessmar, dukrą Danutę ir zentą Norman Zielinski, dukrą Birutę ir zentą Lee Mendyk, 9 vaikaičius ir 9 provaikaičius.

Atsisveikinimo metu kalbėjo prof. Balys Rapolas. Atsisveikinimą ir laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zapackienė. Im

LOS ANGELES, CA

DOKUMENTINIAI A. TARVYDO FILMAI

Žinomas Lietuvos Respublikoje filmuotojas, režisierius

Algirdas Tarvydas, atvykęs į Los Angeles, Šv. Kazimiero parapijos salėje, balandžio 11 d. parodė du jo sukurtus video filmus. Žiūrovai su dėmesiu stebėjo profesionaliai paruoštą filmą apie Antaną Mikalajūną, jo paramą atsikuriantį Lietuvai. Jis rūpinosi kapinių tvarkymu, modernių instrumentų pasiuntimu į universitetus, mokslo įstaigas, senelių ir našlaičių šelpimu ir kitais svarbiais reikalais, net ir Vilniuje vadovavo Gedimino pilies kasinėjimams. Sužinojome, kad Antanas Mikalajūnas įvairiai labdarai Lietuvoje yra dovanojęs apie ketvirtį milijono dolerių. Be to, yra kelių knygų autorius, kurias rašė, talkinant Albertui Laurinčiukui.

Tuoj pat rodė meniškai Algirdo Tarvydo filmuotą, režisuotą video filmą apie poetą Bernardą Brazdionį, pradedant jo pirmą atvykimu į prisikeliančią Lietuvą. Matėme, kai atskridus į Lietuvą, laukiančiųjų minia jį džiaugsmingai sutikusi, ant rankų pakėlus nešė į lietuviško olimpo sostą. Bernardo Brazdionio kelionės po Lietuvą, įskaitant jo lankytą pradžios mokyklą, kitas svarbias vietas, jo deklamuojami, jausmus pakeliantys iki riedančių ašarų posmai.

Žiūrovai nuosirdžiai plojo filmuose matytiems asmenims, taip pat meniškiesiems, dokumentiniams filmams.

Džiugu, kad filmuotojas Algirdas Tarvydas mūsų tautos istorijai palieka tokių dokumentinių filmų. Lauksime daugiau.

Botų tolygiai puiku, jei dabartinė nepriklausoma Lietuva taip pat priimtų ir miestų salėse rodytų dokumentinius, istorinius, užsienyje gyvenančių filmuotojų sukurtus video filmus, ir po premjerų ar rodinio televizijos ekranuose parašytų spaudai.

Algirdas Gustaitis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metai	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

ŠVENTĖME DVI SUKAKTIS

Los Angeles Amerikos Lietuvių tarybos skyriaus kvietimu, labai daug žmonių susirinko į Vasario 16-tos 81-ųjų metinių šventę, vykusią Šv. Kazimiero parapijos salėje. Prasidėjus iškilmingajai daliai, buvo pagerbtas Vyčio Kryžiaus kavalierius, Nepriklausomybės kovų dalyvis Mykolas Naujokaitis. Šventę prasidėjo generalinio garbės konsulo Vytauto Čekanausko sveikinimu. Svečias, Lietuvos Respublikos nuolatinės misijos prie Jungtinių Tautų ambasadorius dr. Oskaras Jusys savo kalboje nušvietė Lietuvos valstybės padėtį ir indelį ir tarptautinę politiką. Po svečio kalbos, generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas įteikė Vilkauskio garbės piliečio liudijimą žymiam Los Angeles visuomenininkui Kazui Karužai. Džiugią šventinę nuotaiką kėlė Los Angeles Vyrų kvartetas, atlikęs lietuviškų dainų pynes, akompanuojant muz. Raimondai Apeikytei.

Antroji šventė — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo Kovo 11-oji — buvo gražiai paruošta Tėvynės sąjungos (LK) Los Angeles skyriaus rūpesčiu. Generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas skaitė pagrindinį pranešimą. Meninę programą atliko solistė Stasė Pautienienė, akompanavo W. Lockwood. Po pietų svečiams buvo parodytas amerikiečių sukurtas filmas apie Vilnių — „Vilnius — naujos Europos simbolis“. Ne vienas susijaudinęs nubraukė ašarą, matydamas nepakartojamos istorijos vaizdus.

Šventės organizatorių vardu Albinas Markevičius padėkojo visiems svečiams ir atlikėjams.

Regina Gasparonienė

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-968-0964
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

Gavėnios metų jubiliejinius metus švenčianti Šv. Andriejaus lietuvių parapija Philadelphia surengė dvasinį atsinaujinimą — rekolekcijas, kurias vedė iš Vasingtono atvykęs Tėlių vyskupijos kunigas Antanas Lape. Iš k. į d.: rekolekčių ruošą rūpinę Vidas Marmokas, Jūratė Krokytė-Stirbėnė ir Rimas Gedeika (komisijos pirm.). Jiems taip pat padėjo Dainius Didžbalis, Inga Valaitytė ir Andra Stučinskaite.

Nuotr. A. Krušinsko

Kovo 24 d. JAV Senato patalpose įvyko pagerbimas sen. William Roth, sen. Joseph Biden, Kongreso nariams — Sonny Callahan ir Nancy Pelosi, kuri suruošė „The Central and East European Coalition“ (šios organizacijos nare yra ir JAV LB). Nuotraukoje — burelis Washington, DC, Lietuvių Bendruomenės narių. Iš kairės: Donatas Skucas, Nerija Kasparienė, Audrone Pakštienė, sen. William Roth, Viktoras Nakas (apylinkės LB pirm.), Romas Kasparas, dr. Danutė Tupikienė, Darius Degutis (Lietuvos ambasados atstovas), Algirdas Rimas.

DAUGIAU DARBŲ! DAUGIAU JAUNOS VILTIES!

JONAS DAILIDĖ

Ne kritiku, kur šmeižia,
viską peikia,
Ne pranašų bedugnės
ateities. —
Mums reikia ty, kur
susikaupę veikia!
Daugiau darbų! Daugiau
jaunos vilties!

Žodžiai, parašyti Maironio 1926 m. verkšlenantiems politikams, aktualūs ir šiandien. Vien tik kritikuodami, verkšlendam, piketuodami, šmeiždami vyriausybę, Seimą, prezidentą, gerovės nepasiekiam. Niekas staiga nedavė ir neduos anksčiau buvę valdžioje, o dabar nuolatini kritikuotojai. Jiems primintini Maironio žodžiai:

Juk buvo laikas, kad prie
kito vairo
Stovėjote išminčiai! Kuo
tada
Nustebinot? Ne veltui
nesidairo

I jus dabar su ilgesiu tauta.
Kritikuojantys TS ir KDP koalicinę vyriausybę, Seimo daugumą, mėgaujasi Lietuvoje esamais sunkumais, ypač paastrėjusiais dėl gilios krizės kaimyninėse valstybėse. Vyriausybę kritikuojama dėl visiemis žinomų, dar ne visai išspręstų, problemų: bedarbių, mažų atlyginimų, pensijų, pašalpų, lėšų trūkumo kultūrai, sveikatos apsaugai ir kitoms reikmėms. Opozicijos vadai labai kritikuoja vyriausybę dėl per didelių mokesčių. Vyriausybę puolama ir kritikuojama, kad didinamos lėšos krašto apsaugai. Lietuvoje problemų labai daug, todėl, siekiant populiarumo, kritikai dirva labai plati. Vėliau ir užsienio politikoje — problemų daug. Jos žinomos ne tik opozicijai, bet ir vyriausybei, Seimui, prezidentui ir blaiviai mastantiems Lietuvos žmonėms.

Didieji kritikai, deja, nei per spaudą, nei per televiziją, visuomenei nepateikia jokio konstruktyvaus pasiūlymo

problemoms išspręsti. Idomu būtų išgirsti, kaip numato kritikai padidinti lėšas socialinėms reikmėms, mažinant mokesčius? Požiūris į krašto apsaugą tęsiasi nuo pirmųjų atgimimo dienų. Sprendžiant okupacinės sovietinės armijos problemas, A. Brazauskas pareiškė, kad sovietinė armija mums netrukdo. Pradėjus organizuoti krašto apsaugos dalinius, buvo pareikšta, kad Lietuvą apsaugos esama sovietinė armija. Todėl nestebina, kad šios nuomonės pasekėjai neigiamai vertina krašto apsaugą bei jos tinkamą aprūpinimą. Tačiau blaiviai mąstantys Lietuvos žmonės, be abejo, supranta, kad krašto apsauga yra vienas pagrindinių valstybingumo užtikrinimo garantų. Lietuva nesiruošia puolimui, tačiau apsigynimui privalo turėti pakankamas pajėgas.

Daug neregovių atsirado dėl objektyvių priežasčių, kurių, deja, opozicija nenagrinėja. Visą kalte stengiasi suvesti dabartinei vyriausybei. Šiandien niekas negali tiksliai pasakyti, kiek laiko reikės, kol Lietuva visiškai atsigaus, atstatys tai, ką prarado, per 50 metų gyvendama už geležinės uždangos, atskirta nuo laisvojo pasaulio, kol visai išspręstos naujai atsiradusias problemas, atstatant valstybę.

Didžiulis atsilikimas technologijoje ir kitose srityse, pasaulinės konkurencijos neišlaikanti daugumos prekių kokybė, sumažėjusi lietuviškų prekių paklausa, privėdė prie kai kurių įmonių bankroto. Tai sukelė bedarbių ir darbą praradusių žmonių nepasitenkinimą. Dalis įmonių žlugo ir dėl tuometinių vadovų kaltės bei piktnaudžiavimo. Atstacius nepriklausomybė, ne vienas pasiliko savanaudiškumo kiauštelį. Tai mūsų visuomenės gėda ir skausmas. Jei, atstacius nepriklausomybė, savanaudiškumą nebūtų tiek daug

1961 m. kovo 19 d. Čikagoje LF iniciatorių ir LB veikėjų pasitarimas dėl bendro fondo organizavimo. Sėdi iš kairės: J. Liorentas, V. Ignaitis, A. Rūgys, prel. M. Krupavičius, dr. A. Razma, S. Barzdukas, J. Breivė, J. Švedas; stovi: D. Bielskus, J. Jasaitis, V. Naudžius, A. Pupelis, B. Babrauskas, V. Šmulskystis, dr. G. Balukas, dr. A. Nasvytis, dr. A. Rūgienė, dr. B. Poškus, dr. K. Ambrozaitis, A. Kareiva, dr. F. Kaunas, V. Dzenkauskas.

Lietuvos turto išgrobstę, iššvaistę, Lietuvos ekonomika būtų žymiai tvirtesnė. Tai būtų teigiamai atsiliepę ir visų žmonių gyvenimui.

Daugeliui mažas pajamas gaunančių žmonių nepasitenkinimą ir įniršį kelia tai, kad per trumpą laikotarpį dalis gyventojų labai praturtėjo. Ne vienas didelį turtą įsigijo Lietuvos valstybės ir žmonių apgaudinėjimo sąskaita. Tačiau nesąžiningų žmonių buvo ir yra visame pasaulyje. Ne išimtis ir Lietuva. Mafija ir grupiniai nusikaltimai jau tapo pasauline problema. Pažvelgus atidžiau į pasaulio įvykius, aiškiai matyti, kad daugelis neregovių jau tampa visos žmonijos problemomis. Visas Lietuvoje esančias negeroves negalima suvesti vyriausybei, o labiau — pavieniems asmenims. Blogio šaknys žymiai gilesnės. Jas išrauti bus galima, kai visi atgimsime dvias ir bendromis sutelktomis jėgomis vieningai tarsime, — gana verkšlenimų, dirbim ir kovokim su blogiu!

Kiekvienas žmogus trokšta pasiekti gerovę kiek galint greičiau. Tačiau galimybės ir sugebėjimai ne visų vienodi, tad ne visiems tai pasiseka. Kurie pasiseka — patenkinti, kuriems ne — jaudinasi nelaimingi. Atstacius Lietuvos nepriklausomybė, pereinant į naujas privačios nuosavybės ir laisvos rinkos sąlygas, ne visiems pasisekė gerai įsitvirtinti ir užsitikrinti normalias

pragyvenimo sąlygas. Neišvengiamai atsirado socialinė Lietuvos nelygybė. Kad visiems žmonėms būtų gera ir saugu gyventi, dabartinei ir būsimoms vyriausybėms prieš akis dar daug spėstinių problemų, susijusių su daugybe sunkumų.

Lietuvos žmonės kantrūs. Jie ramiai laukė žybaus gyvenimo pagerėjimo, jei aukštąsias vietas užėmė valdininkai būtų kuklesni, nuoširdesni ir atidesni paprastam žmogui. Siekimas pernelyg didelių atlyginimų, kai valstybėje daug gyvena ant skurdo ribos, piktna ir erzina žmones. Tuo labai sumaniai pasinaudoja „geresnio gyvenimo“ pranašai. Atsiranda vadeivos, vargstančiųjų, „užtarėjai“, kiršinantys juos prieš vyriausybę, prezidentą, Seimą, nors patys neturi konkrečių pasiūlymų problemoms išspręsti. Siekiant populiarumo, simpatijų, o, svarbiausia, — balsų rinkimuose, tokie vadeivos mėgaujasi susidariusiomis sudėtingomis ekonominėmis problemomis, kiršina žmones, organizuoja piketus ir kitas įstatymams nepaklusnias akcijas, tuo menkinant Lietuvos įvaizdį prieš pasaulį. Kai kam — tai labai naudinga.

Kai kurie Lietuvos gyvenimą lygina su Vakarų valstybių gyvenimu. Viešai reiškia pasipiktinimą, nes Lietuvoje žmonės gyvena žymiai skurdiau, mažiau uždirba. Tačiau ar galima mūsų gyvenimą lyginti su valstybėmis, kurios gyvena laisvai, tarpusavyje bendravo, konkuravo? Gyveno privačios nuosavybės ir laisvos rinkos sąlygomis. Jaunoji karta buvo ugdoma savarakiškam gyvenimui. O ką turėjome mes?

Ilgus metus nešėme atsilikusių carinės Rusijos jungą. Vos spėjus šiek tiek atsitiesti per 22 nepriklausomybės metus, kairiųjų deka, atsidūrėme bolševikinės sovietijos glėbyje. Po to, karas, nauji okupantai, vokiečiai, vėl sovietai. Daugiau kaip penkiasdešimt metų gyvenome komunistinėje dikta-

tūroje, kurioje saugumas buvo galybių viešpatas. Nuo pat vaikystės žmonių sąmonė buvo nuodijama komunistinės propagandos nuodais, nes reikėjo išauginti naujai mąstantį žmogų „homo sovieticus“. Už viešai pareikštą ar parašytą mintį — tremtis, kalėjimas, Sibiro lageriai. Partizaninis pasipriešinimas. Žūtys. Žuvusiųjų kūnų išniekinimas. Netikrumas dėl savo ateities, jei gink Dieve, ką nors ne taip ištarsi. Ir pagaliau nuolankus vergiškas prisitaikymas dėl savo egzistencijos. Tuo tarpu viršūnės klestėjo savo sukurta komunistinėje rujoje. Eiliniai žmonės, vadina mi liaudimi, savo pragyvenimui išmoko iš menkų atlyginimų prisidurti priedą iš valstybinių įmonių ir, kur tik buvo sąlygos, — šį tą pasikombinuoti. Tai nebuvo laikoma vagyste ir įaugo į žmonių gyvenimo normas. Tuščios pardutuvės. „Blatai“ ką nors nusipirkti už savo pinigus ir t.t. Gyvenimo lygis smuko. Atsilikimas neišmatuojamais tempais dėjo. Socialistinė ekonomika geometrine progresijaėjo žemyn. Komunistinė statyba, kaip kortų namelis, sugriuvo visoje platiojoje SSRS.

Atiū dievui ir visiems laisvei susitelkusiems Lietuvos žmonėms, kad Baltijos tautoms pasisekė iš sovietinio pragaro ištrūkti. Lietuvos žmonių gyvenimas būtų matomas visai kitoje šviesoje, jei kritikuojantys opozicionieriai ir greitos gerovės „pranašai“ pasidairytų ir palygintų Lietuvos gyvenimą su buvusių Sovietų Sąjungoje respublikų gyvenimu. Manau, net ir labai nenorėdami, pripažintų, kad Lietuvoje gyvenimas nėra taip beviltiškai sunkus, kaip stengiasi jį pavaizduoti tie, į Vilnių lygiuojantys, elgetos ir jų vadai. Valstybėje esamus trūkumus reikia kelti viešumon, kritikuoti už atitinkamų institucijų aplaidumą, klaidas.

(Nukelta į 5 psl.)

Danutė Bindokienė

Lietuvių fondas — viena svarbiausių užsienio lietuvių institucijų

Kiekvienas tautietis, bent kiek tvirtiau įsikabinęs į lietuviškos veiklos vėžimą, gerai susipažinęs ir su kritika. Nepaslaptis, kad kritiškai žodžiai atgrasė nuo visuomeninio darbo ne vieną asmenį, ir tai žala mums visiems.

Ar iš praeities pasimokėme? Nelabai. Tik atverkime ausis savo aplinkai — išgirsime daug daugiau neigiamų, negu teigiamų pasisakymų apie lietuviškas organizacijas, kultūrines apraiškas, spaudą, renginius ir apskritai visuomeninį lietuvių gyvenimą. Sunkiau pasakyti, ar čia bloga valia, ar mūsų tautos charakteristikos bruožas, ar tik toks įprotis, bet iš jo, tarsi iš gūlbės kiaušinio bjauras antiukas, išrieda didžiulė, kartais nepa-
mirštama nuoskauda.

Praeio Lietuvių operos spektaklis. Reikia sutikti, kad galbūt ne viskas labai tobulai atlikta. Bet nereikia pro, aukštų reikalavimų langelių bevelgiant, pamiršti kliūčių, kurias turėjo nugalėti „Carmen“ operos spektaklio rengėjai. Juk didžioji Morton mokyklos auditorija dar niekuomet nebuvo matiusi tiek lietuvių — nuo vaikų iki senelių, nuo visą gyvenimą, arba didžiąją jo dalį čia praleidusių, iki ir labai toli: Kalifornijos, Floridos, Clevelando, Seattle, Detroito, net Kanados, kurie nepabūgo ilgų kelionių ir išlaidų, kad galėtų pasidžiaugti šia dvasine švente — opera lietuvių kalba.

Dabar sparciai artėja Lietuvių fondo narių metinis suvažiavimas (balandžio 24 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centrė, Lemont). Vėl kalbų, nepasitenkinimų, pasiaiškinimų ir piktos valios. Ir dėl ko? Ar todėl, kad LF yra viena svarbiausių bei sėkmingiausių lietuviškų institucijų, per palyginti trumpą gyvavimo laikotarpį sukaupusių milžinišką — mūsų akimis žiūrint — kapitalą? Kaip vis tik yra gera, kad LF kūrėjai tebėra mūsų tarpe ir rūpinasi savo pagimdyto „kūdikio“ (LF IIII-nois valstijoje inkorporuotas 1962 m.) augimu, brendimu! Nors Lietuvių fondo „jaunuolių“ (net pagal mūsų standartus) negalėtume vadinti, bet jis dar labai gyvas ir veiksmingas, tebeaugantis. Linkime, kad tas augimas ir brendimas niekuomet nesustotų.

Kaip kiekvienoje šeimoje ar organizacijoje, metams bėgant ir pažiūroms besikeičiant, pa-

sitaiko nesutarimų, nesklaidumų. Tačiau tie nesutarimai neturėtų statyti nenugalimų kliūčių tarp LF vadovybės narių ir apskritai lietuvių visuomenės. Tikrieji sprūdžiai atsirastų tik tuomet, jeigu bijosime viešai savo nuomonę pareikšti, o pašnibždomis skleistume gandas, kiekvienas pridėdami ir savo pagrazinimus. Antra vertus, nereikia pamiršti, kad iš kiekvieno kamieno dūmai pradeda rūkti tik po to, kai židinyje jau žybsi bent maža ugnelė. Jeigu šiuo metu Lietuvių fondo vadovybės link svaidomos kritikos užuominos, galbūt, užuot piktai atsiakius, reikia atidžiau paklausti ir visų pirma patikrinti, dėl ko taip yra. Jeigu priežastys labai smulkios arba visai jų nėra, visi murmėjimai išnyks, kaip gegužės ryto šalna, o Lietuvių fondui tikrai nepakenks. Jeigu bus dėl to barstomi kaltinimai, kai kas iš adatos stengsis kelis vežimus priskaldyti ir šiai svarbiai institucijai kenkti. Žinokime, kiekvienas asmuo turi teisę pareikšti savo nuomonę: ir per spaudą, ir kitais legaliais keliais. Klaidingos nuomonės ar kaltinimai turi būti kultūringai atremiami — be „sankcijų“, asmeniškumų ir kraujospuodžio pakilimo. Tik tuo būdu mūsų visuomenėje bus darma ir darbai riedės lygiu keliu.

Lietuvių fondas jau nuėjo netrumpą ir tikrai sėkmingą gyvavimo kelią. Argi nuostabu, kad toje kelionėje ant jo krito ir dulkių, ir lietaus, bet buvo pakankamai saulėtų dienų (iš kur būtų atsiradę tie milijonai). Ko šiandien tikrai Lietuvių fondui reikia, tai pozityvios reklamos, platesnio darbų — o jų LF atlieka ir nuolat, ir svarbių — aprašymo, daugiau nuotraukų, daugiau gerų žodžių. Su visu savo ištekliais kračiu LF tikrai galėtų rasti gerą žurnalistą, kurio pagrindinis darbas būtų teikti spaudai ir kitai lietuviškai žiniasklaidai informaciją apie Lietuvių fondą. Čia nekalbame apie aukotojų sąrašus ir statistiką porą kartų per metus, bet nuolatinius priminimus lietuvių visuomenei, kad LF yra gyvas, veiklus, svarbus ir visuomet ištiesiantis dosnią ranką lietuviškiems reikalams. Tuomet augs ir LF kapitalas, ir gera visuomenės valia, o kritika nedrįs nei galvos pakelti.

Linkime LF narių suvažiavimui sėkmės!

1961 m. rugsėjo 2 d. JAV LB tarybos suvažiavimo prezidiumas. Jame buvo nubalsuota steigti LF, kurio projekta aiškina dr. A. Razma (iš kairės sėdi): T. Blinstrubas, dr. A. Nasvytis, S. Barzdukas, V. Vardys, V. Kamantas.

„GRANDINĖLĖS“ REIKSMĖ IŠEIVIJOS LIETUVIŲ KULTŪROS GYVENIMUI

LIGIJA TAUTKUVIENĖ

Nr. 26

Tėsinys

„Grandinėlių“ koncertai, o jų būta dviejų — vienas papildomas Pepperdine universitete, kuriame dalyvavo apie 500 žiūrovų, daugiausia svetimausių, eilini kartą susilaukė pasakiško pasisekimo. Buvo pašokta: „Kepurinė“, „Aukštaitių kadrilius“, „Blezingėlė“, „Pakeltkojis“, „Kuskinėlis“, „Pakrėstinis“, choreografinis vaizdelis „Duktė viena...“, „Iškilmingas trejinis“, „Greitpolkė“, „Rezginėle“, „Šlepsiukas“, „Šakalinis“, „Dovanų šokis“, „Suktinis“. Manytum, kad šokėjai iš to duoną valgo — profesionalai, jei to nežinotum, kad, vos trejetui dienų ištrūkę ir vėl grįžę namo, skubės į gimnaziją ar universitetą, ar darbovietę. Šokėjai visi kone vienodo ūgio, dailiai nuauge, gražiai apsikirpę. Mergaitės spalvingais tautiniais rūbais, atrodo kaip lėlės, viena už kitą gražesnės. Dėl tautinių drabužių jaunom mergaitėm yra įvairių nuomonių: ar dera jas aprengti ilgais sijonais ir pan. „Grandinėle“ tą klau-

simą gražiai suderino. Kai kuriuos šokius šoko trumpais sijonukais, grupėmis skirtingų spalvų. Gražiai tiko. Kitiems šokiams išeidavo spalvingais ilgais sijonukais, kurie pačiam šokiui priduoja iškilmingumo. Paprastai retai kada scenoje galima matyti berniukus tinkamai apsirėngusius. Dažnai jie scenon pastatomi lyg maišais apsimovę, murzinių spalvų ir pan. „Grandinėlių“ vyrų drabužiai, panašiai kaip mergaičių, tinkamų spalvų, gražiai priderinti pagal miarą, pasiūti, gražiai atrodė. (...) Puikus šokėjų vaidinimas ir orientavimasis. Antai, viename šokyje ansamblio vadovui Liudui Sagui, vaidinančiam žemaičių bajorą (taip aš pavadinau), vienas iš aukštyn užriestų ūsų, matomai, nebuvo gerai „priaugęs“ ir bešokant pradėjo kristi. Jo šokimo judesiai neleido jam pasitaisyti, tai tą pastebėjusi, viena šokėja taip mikliai ir artistiskai jam tą ūsą prigydė ir šokdama dar jam per petį patapeno, tarytum, kaip nukentėjusiam, reikšdama užuojautą. Net juokas paėmė ir maloniai širdį pakuteno matant, kaip mūsų jaunimas sugeba orientuotis įvairiose aplinkybėse, — rašė Kupronis D., 1973.05.10.

Šokant „Pakeltkoji“, kai vikriai vienu šuoliu, visi kartu įšoko į klumpes, publika praplūpo ilgai trunkančiomis ovacijomis. Visa programa, kuri truko dvi valandas ir buvo tik su viena pertrauka, žiūrovų daisyte priklausė prie kėdžių. Šokių programos išpūdį pagilino orkestras, vadovaujamas D. Kavaliūnaitės. Or-

kestro sudėtyje: elektriniai vargonėliai, akordeonas, trompetė, saksofonas, klarnetas, smuikas, cello, gitara ir būgnai. Šis orkestras „atitinkamai, pagal šokių charakterį, momentus tai dramatizuodavo, tai vėl ramia melodija šokį vėsdavo, tuo įnešdamas daug spalvingumo. Visą koncertą žiūrovai jautėsi lyg pasakų užburtoje karalystėje. (...) Tai buvo graži meno puota. Tokie momentai, kaip sakysim, kad tūkstantinė auditorija, senų ir jaunų, įvairios padėties žiūrovų spontaniškai pakildavo ir stovėdami ilgai audringai plojo, jau viską pasako. Reikia manyti, kad ir programos atlikėjams tatau suteikia satisfakciją ir tiek ansamblio vyriausiasis vadovas, tiek jauniausia šokėja galėjo jausti pasididžiavimą, kad jų įdėtas triušas neša gražius vaisius. Čia išryškėja dideli nuopelnai „Grandinėlių“ vyr. vadovo Liudo Sagio. Jis pats savo charakteriu ir veido išraiška spinduliuoja entuziazmą. Lietuviškai visuomenei tai didelė dovana turėti ne tik talentingą, bet ir pasišventusį žmogų, aukojantį darbą ir laiką. Jam gražiai talkininkauja Gintautas Neimanas. Gražus derinys šeimoje gaunasi, kai ir Aleksandra Sagienė padeda vyriui. Jos meniška akis ir artistiškos rankos neišleidžia ir sceną nei vieno Grandinėlių šokėjo nepatikinusi ir jo išvaizdos skoningai neaptvarkiusi. Del to jie taip šauniai atrodo. „Grandinėlių“ apipavidalinimui daug darbo įdėjo ir eilė kitų, kaip pvz. Aldona Vaitonienė, N. Novak, Ona Kliorytė, Ingrida Bublėnė ir

kt.” (ten pat).

Po koncertų grandinėliai buvo pakviesti apžiūrėti Disneyland, pasibendravti su lietuvišku jaunimu, pasižinti surengtuose šokiuose. P. Jasiukonis filmavo „Grandinėle“ ir pagamino spalvotą filmą „Grandinėle“ prie Ramiojo vandenyno. Tis dienas praleidė Los Angeles, išskubėjo namo.

Koncertas Los Angeles visuomenei buvo savotiškas egzaminas. Mat įvairūs lietuviški renginiai susilaukdavo ne per daugiausia publikos, aukojimui taip pat nebuvo dosnūs. Kad koncertas vyktų pilnoje salėje, kad susidarytų reikiama suma, didelį darbą atliko rengėjai. Beveik visi bilietai buvo išparduoti. Renginio biudžetas kažkur sukosi apie 12,000 dolerių. Daugiausia darbo teko atlikti LB vakarų apygardos pirmininkui Jonui Čingai ir bilietai platintojui A. Adomėnui. Los Angeles lietuviams šis koncertas buvo tarsi naujas lietuviškos oro gūsis, pūstelėjusi iš Clevelando pūses.

Birželio 16 d. kun. K. Pugevičiaus, Baltimores arkivyskupijos radijo ir televizijos direktoriaus pakviestas, „Grandinėle“, vykdama į Pabaltijo tautų festivali Woodbridge, NJ, pakeliui sustojo Baltimorėje. WBAL televizijos stotyje ji atliko programą. Kun. K. Pugevičius šią programą panaudojo „Man on the More“ programoje. Šios studijos programa „prieinama ir kitų lietuvių kolonijų televizijos programoms“ (D., 1973.07.06). (Bus daugiau)

VILNIAUS PILIŲ IR KATEDROS AIKŠTĖS PROBLEMOS

EDMUNDAS KULIKAUSKAS

Tarp seminaro „Paminklo-tvarkos ir teisės aktų proble-mos“ išsakytų rūpesčių opi-au-si buvo Pilių rezervato steigimas ir Katedros aikštės su-tvarkymas. Balandžio 15 d. baigiasi savivaldybės sureng-tas granito plokščių dangos Katedros aikštei tiekėjų parin-kimo konkursas. Kadangi gra-nito plokščių dangos dėl bran-gumo ir nesavalaikiškumo kelia abejones, siūloma su-grįžti prie tinkamesnio pavel-do atžvilgiu sprendimo: pa-naudoti Katedros aikštės lai-kinam sutvarkymui savos ga-mybos medžiagas, pvz. betono plokštes. Taip pat neleistina vilkinimas Vilniaus pilių val-stybinio kultūrinio rezervato įgyvendinimas, kurį reikia paspartinti.

Seimo nutarimas nevykdomas

Vilniaus pilių valstybinis kultūrinis rezervatas buvo įsteigtas LR Seimo 1997.07.02 nutarimu, bet iki šiol ne-įgyvendintas. Savo rašte Sei-mui ir vyriausybei Vilniaus pilių mokslinė taryba teigia, kad „Vilniaus m. savivaldybės miesto plėtros departamentas stabdo galutinį rezervato įtei-sinimą, savavališkai pradė-damas ilgalaikį ribų bei rezerva-to detales plano rengimą. Vilkinimas trukdo pilių tyri-mo ir tvarkymo darbus, atve-ria galimybes Vilniaus pilių teritorijoje nepakankamai pa-grįstiems sprendimams, siūlo-miems iš pašalies.“ To pase-kmė yra esamas nepakanka-mai apgalvotas Katedros aikš-tės sutvarkymo projektas, skirtas labiau pasirodymui ir pinigų išleidimui, negu tvar-kingai, laikantis eilės tvarkos sprendžiantis sudėtingą užda-vinį.

Salia to, rezervato teritori-joje esančias posesijas (istori-nius žemes sklypus) savival-dybė skaldo ir įtraukia į priva-tizavimo sąrašą. Tendencingai teigiama, kad rezervate nebus galima užsiimti veikla dėl sunkių apribojimų. Tačiau mokslininkai teigia, kad pa-grindinis apribojimas bus tai, kad nebus negalima naikinti kultūros vertybių, bet tai ga-lioja bet kurio atveju ir dabar — rezervate ar už rezerva-to.

Nesilaikoma eilės tvarkos

Pilių tyrimo centro „Lietu-vos pilys“ mokslininkai-tyrėjai teigia, kad dar ne laikas galu-tiniam Katedros aikštės už-dengimui. Pirmą reikia suda-ryti Katedros aikštės ir terito-rijos šalia Valdovų rūmų po-žeminių vandenų ilgalaikį su-tvarkymo projektą. O galutinį aikštės projektą parengti tik atstaus Valdovų rūmus (bent žemutinį aukštą), išty-rus aikštę ir pasvarčius bu-vusių pastatų šalia pietinės gynybinės sienos atstatymo arba jų liekanų eksponavimo galimybes. Šiuo metu tikslin-giausia aikštę pergrįsti beto-no plokštėmis, nenukasant po-jomis esančių kultūrinių sluoksnių, o tik išlyginant grindinio įdubimus smėliu. Perdengiant aikštę, ypač svar-bu besikubant neardyti pavel-do: jau pažeidimų būta, pvz. dirbant žiemą. Paminklotvar-kos seminare kovo 4 d. buvo pasiūlyta, kad bent dalis aikštės gale būtų žalia veja.

Požeminių vandenų problema

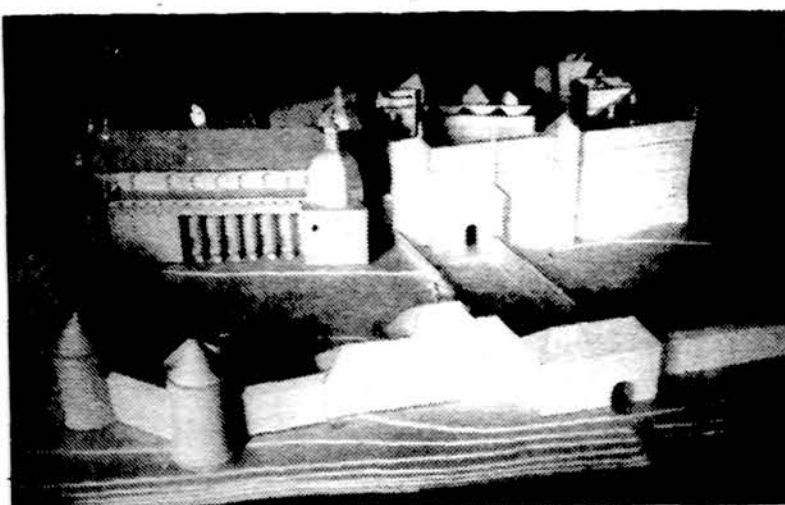
Per pastaruosius du šimt-mečius, po to kai buvo užkasta

Vilnelės vaga, juosusi Žemu-tinę pilį ir Katedros aikštę, požeminiai vandenys pakilo apie 2 metrus. Dabar ne vien Katedros ir Valdovų rūmų rū-sius. Požeminiai vandenys atiteka iš senamiestį supančių aukštumų, ir vandenų sluoks-nių padėtis žemutinės pilies teritorijoje ir apskritai Vil-niui yra sudėtinga: tai liudija daug suskilusių pastatų. Inžine-rinės geologijos ir pamatų statybos bendrovės „Geostaty-ba“ siūlomas minimalus vandenų sutvarkymo projektas (autorius inž. geologas A. Peckaitis) gali būti priimtinas, bet jis dar nėra įgyvendintas ir patikrintas. KVADas neturi reikalingos 500,000 litų su-mos, kad finansuotų šį Ka-tedros juosiantį perimetrinį vandens pažeminimo tinklą su aštuoniais-devyniais gręži-niais bei įranga. Su Valdovų rūmų perimetriniu požeminių vandenų pažeminimu tokių gręžinių skaičius padidėtų.

Be to, įgyvendinus šį pro-jektą, tikimasi ir neigiamų pa-sekmių, t.y., vandenys nužemi-nus po Katedra, nusės vietomis ir pati Katedros aikštė. Ne vienas specialistas tai pa-brėžia, ir kai kurie siūlo su-tvirtintą armuotą pagrindą, ant kurio būtų klojamos plokš-tės. Teigiama, kad tai ypač praverstų granito grindiniui, nes šį blizgesį turinti danga labiau išryškintų grindinio ne-lygumus, bangavimą ar iškry-pimus. Tad gali būti, kad su laiku gali tapti perkloti, taisy-ti grindinį arba kloti armuotą pagrindą, nors tai nenumato-ma dabartiniame projekte. Tai baimina mokslininkus-tyrė-jus, nes tuomet archeologiniai ir kiti tyrimai būtų sunkiau vykdomi ir brangiau kainuotų. Gali būti, kad šis vandens sutvarkymo projektas nebus galutinis. Jo veiksmingumas ir pasekmės išaiškės po kelių metų. Galutiniam vandenų sutvarkymui gali tapti atsta-tyti buvusią gamtinę drenazę sistemą — Vilnelės upės vagą. Šios ir kitus klausimus, susi-jusius su Katedros aikšte ir Vilniaus pilių rezervatu, na-grinės specialistai Vilniaus pilių mokslinės tarybos ruošiamoje konferencijoje.

Paveldas neįvertinamas

Savivaldybės pareigūnai tei-gia, kad esamos Katedros aikštės autorių Gutto-Zemkal-nio projektas yra įtrauktas į nekilnojamojo vertybių registrą ir negalima jo keisti (beje jame naudojamos betono, ne granito plokštės). Toks argu-mentas sunkiai suprantamas, atsižvelgiant į tai, kad šioje aikštėje yra daugiau kaip 800 metų neįstirtos lietuvių kul-tūros. Čia pilies sienos ir bokštai, vyskupo rūmai, tribu-nolas, kiti statiniai, kelių metrų gylį kiti grindiniai, dar neįstirti gilūs, kultūriniai sluoksniai; čia buvo mūsų protėvių-pagonių aukurai, čia Šventaragio slėnis, kur degino kunigaikščius ir kur buvo su-degintas DLK Kęstutis. Tad kokia logika vertia mus teikti pirmenybę XX a. projektui prieš visą senovinį paveldą? Uždegus mūsų tautos kul-tūros vertybes brangia danga jos bus sunkiai prieinamos, nes palaidotos lyg karste. Kur tuomet bus mūsų savitumas, negi bus tik importinis grani-tas, Coca-Cola, MacDonaldas, televizija su užsienio filmais. Kuo mes busime įdomūs sau ir kitiems? Ar tai plėtros tu-rizmą?

Valdovų rūmų maketas.

Lenkai po 1931 m. istorinio potvynio tvarkydami Katedrą atliko milžiniškus pamatų su-tvarkymo darbus. Po visą Len-kiją vyko rinkliavos gelbėti Vilniaus baziliką. Negi dabar atgavę nepriklausomybę ir valdydami šią dalį Lietuvos valstybės paveldo, negalime suorganizuoti platių progra-mos Pilių rezervate, paremtos valstybės ir piliečių lėšomis?

Betono plokštės — pigesnės

Senamiesčio restauravimo direktijos direktorius Č. Ka-minskas teigia, kad betono plokštės nėra ilgaamžės, jas pažeidžia druska. Tačiau, esamos plokštės jau tarnauja veik 60 metų. Negi Lietuvos gamyklos negali pagaminti panašios kokybės plokščių šiais laikais? Antra, argumen-tuojama, kad paklojus betono plokštės su laiku teks kloti antrą kartą, o gero su granitu ir tokiu būdu teks mokėti du kartus. Mokslininkai teigia, kad galutinį projektą tikslinga būtų sudaryti už 10-20 metų. Tačiau negalime būti tikri, kad tada bus parinkta granito danga; gal bus akmeninė ar mišri. Tai priklausys nuo kul-tūros vertybių, kurias norime išryškinti, ir nuo projekto. Jei-gu dabar pagaminsime ir pa-klošmes kokybiškas betonines plokštes, neblogesnes už esa-mas, ant kurių neįsimeis va-zinėti tankams, tai kai reikės jas nuimti, galėsime naudoti kitur.

Neretai iškeliamas būsimas neatitikimas tarp brangios ir puošnios granito medžiagos ir kuklesnės Katedros fasado medžiagos — tinko. Granitinė danga gal būtų „pjausis“ ir su Katedros aikštės dalimi už Gedimino paminklo, kur ji ne-bus perklojama granitu.

Taupykime išteklis

Nėra pinigų būtiniais rei-ka-lams, net Katedros aikštės gręžiniams ir tyrimams, bet yra pinigų importuoti nesava-laikes brangias medžiagas. KVADas negali rasti 500,000 litų gręžiniams, bet randame milijonus importuoti granitą iš užsienio. Kodėl negalėtume gaminti savo betoninę dangą ir investuoti į savo ūkį? O pa-sirinkę savos gamybos beto-nines plokštes, ne tik sutaupy-sime apie pusę kainos, bet vi-sos lėšos grįš mūsų ūkiui.

Kadangi pinigai yra gauna-mi iš valstybės ypatingų lėšų, valstybės įstaigos turėtų pa-tikrinti, ar pinigai teisingai naudojami, ar komisai ir pro-centai yra racionaliai taikomi, ar nėra per daug uždarbiau-jančių valdymo pakopų.

Vengti pelno siekiančių grupių įtakos

Katedros aikštės sutvark-y-mo projektas yra dar vienas eilinis „lietuviško ūkininkavi-mo“ pavyzdys, pavyzdys kaip nesiskaitoma su specialistais, įstaisiomis ir Seimo nutari-mais, t.y., Vilniaus pilių val-stybinio kultūrinio rezervato steigimo nutarimu, kurie kaž-kam nėra parankūs.

UAB „Vilniaus senamiesčio restauravimo direkcija“ iš-

siuntinėjo 1998.09.24 dienos raštą „Dėl Vilniaus Katedros aikštės archeologinių tyrimų“, kuriame kvietė Pilių tyrimo centrą dalyvauti uždarame ar-cheologų tyrėjų atrankos kon-kurse iki 1998.10.01; t.y., rei-ka-lavo, kad per savaitę būtų paruoštas ir įteiktas pasiū-lymas. Darbų programa nu-matyta nuo 1998 m. spalio mėnesio iki 1999.09.30. Įrengiant naujas dangas nu-matyta nukasti apie 0.50 m. žemės sluoksnio ir įrengti sta-bilizuojantį pagrindą. Vertini-mo kriterijus — mažiausia kaina.

Pilių tyrimo centras atsi-liepė į šį kvietimą 1998.10.01 teigdamas, kad sąlygos kertasi su paminklosaugos reikalavi-mais ir centro pažiūromis į šią teritoriją ir kad reikia laikytis eilės tvarkos tyrimai, projek-tavimas, vykdymas. Apiben-drinę aikštėje esančią reikš-mingą archeologiją ir pavojus ją pažeisti dirbant, kai lauko darbų sezonas baigiasi, ir kai siūlymų vertinimo kriterijus yra mažiausia kaina, centras pasiūlė savo programą dėl aikštės sutvarkymo. Joje buvo siūloma archeologinius tyri-mus atlikti tik būtiniausiose vietose, kur numatomas archi-tektūrinių liekanų eksponavi-mas, ir tik kitų metų sezono metu. Taip pat siūlė, kad būtų išlygintas aikštės paviršius jo nekasant ir išgrįstas naujom plytelėmis, kaip keliose vietose jau padaryta. Sutaupytas lė-šas siūlė naudoti aikštės prie-goms sutvarkyti, pvz., Šven-taragio, Vrublevskio gatvėmis bei Gedimino prospektui per-grįsti. Centras taip pat pri-minė, kad Katedros aikštės tvarkymas turėtų būti derina-mas su Vilniaus pilių valstybi-nio kultūrinio rezervato veik-lės programa, nes aikštė yra jo sudėtyje.

Valstybinės paminklosaugos komisijos pirmininkė parašė 1998.09.29 protesto laišką konkurso rengėjui ir merui R. Paksiui, kur teigė, kad rezerva-to teritoriją tirianti mokslin-inkų grupė (Pilių tyrimo centras) nebuvo supažindinta su Katedros aikštės rekon-strukcijos koncepcija, kad ne-tinka vienintelis mažiausios kainos kriterijus, neatsižvel-giant į kitas kvalifikacijas, ir kad pagal įstatymą konkurso terminas turėtų būti 30 dienų, ne 7 dienas.

Konkurso rengėjas UAB „Vilniaus senamiesčio restau-ravimo direkcija“, atsakydama VPK pirmininkei, 1998.10.10 raštu teigė, kad viskas atliktą pagal įstaty-mas, kad dalyvavo „...3 rango-vai, kurie užtikrino efektyvią konkurenciją“. Toliau teigia-ma, kad Pilių tyrimo centro atstovai „...konkurso komisijai nepareikšė pretenzijų bei pa-stabų dėl dokumentų pateikimo ir konkurso pravedimo.“ Konkurso nugalėtoju parink-tas AB „Paminklų restauravi-mo institutas“ ir sudaryta 299,631 litų sutartis. Ar tikrai dalyvavo trys rangovai ir ar tikrai nepažeistas konkursų įstatymas? Pilių tyrimo cen-tras atsisakė dalyvauti ir siūlė kitokią programą, o trečias rangovas neįvardinamas. Ar

turi reikšmės tai, kad vienas Miesto plėtros departamento aukštas pareigūnas yra teigęs, kad turi AB „Paminklų res-tauravimo institutas“ kontro-linį akcijų paketą? Pareigūnai neturėtų būti įtarinėjami, ir procesas turi būti skaidrus — deja jo nėra.

1998.12.18 įvyko pasitari-mas su Vilniaus meru dėl Ka-tedros aikštės dangos. Dalyva-vo 16 atstovų, tarp jų tik vienas iš Pilių tyrimo centro, bet 2 iš UAB „Vilniaus sena-miesčio restauravimo direkc-i-jos“, 3 iš AB „Paminklų res-tauravimo institutas“, 6 savi-valdybės pareigūnai, bei 4 at-stovai iš kitų organizacijų. Di-dele balsų persvara buvo nu-tarta dengti aikštę granito danga. Bet kyla klausimas, ar teisinga komisijos sudėtis šiam sprendimui? Dalis daly-vių atstovauja įmones, kurių pajamos priklauso nuo projek-to samtos, t.y., skaičiuoja tam tikrą procentą ir tokiu būdu naudingiau rinktis bran-gesnes medžiagas. Kodėl toks didelis skaičius savivaldybės pareigūnų, kokių pagrindu jie dalyvauja ir kodėl tiek mažai, tik vienas mokslininkas-tyrėjas, nors jis geriausia su-pranta viso uždavinio esmę?

1999.03.18 įvyko susitiki-mas su meru R. Paksu, ku-riame meras teigė, kad moks-lininkų argumentus yra gir-dėjęs anksčiau. Jis teigė, kad archeologija bus lygiai taip pat prieinama nesvarbu, ar aikštė bus išgrįsta granito, ar betono plokštėmis ir liko grani-tinės dangos šalininku. Ma-nome, kad meras gauna blo-gus patarimus ir siūlėme, kad meras turėtų patarėją paveldo reikalais.

Išvados

Vilniaus pilių rezervatas yra ne vien Vilniaus m. savival-dybes, o visos Lietuvos, todėl Seimas ir įkūrė Vilniaus pilių valstybinį kultūrinį rezervatą. Šios vietos tvarkymą reikia pavesti geriausiems paveldo specialistams, o ne bet kam, kas tik pareiškė norą dalyva-uti teritorijos sutvarkyme. Su-tvarkymas turi išryškinti Vil-niaus pilių, savitumą, o ne mėgdžioti kitus Europos mie-s-tus. Pilių rezervatas yra per daug brangi vieta, kad dar kartą padarytume skubiai, brangiai ir blogai, kaip atsi-tiko su signatarų pastatu.

Pilių tyrimo centras yra įpareigotas tirti pilių teritoriją ir todėl jo mokslininkai turėtų vadovauti Vilniaus pilių rezerva-tui, kurio sudėtyje yra Ka-tedros aikštė. Apeiti šiuos mokslininkus, kurie daugelį metų rūpinasi sietinės pili-mis, yra neatsakinga. Šioje situacijoje reikėtų elgtis kitaip — reikėtų leisti pilių mokslininkams, tyrėjams ir istori-kams teikti pasiūlymus, o sta-tybininkai architektai priva-lėtų juos vykdyti. Mokslinik-ai turi juridinį, moralinį ir profesinį pagrindą vadovauti visiems darbams Pilių rezerva-to teritorijoje.

Vilniaus m. savivaldybės įvykdyti konkursai ir parengti projektai dėl Katedros aikštės sutvarkymo kelia abejones ir turi būti Pilių tyrimo centro peržiūrėti. Manome, kad šiuo atveju Vilniaus meras vado-vaujasi blogais patarimais, to-dėl siūlome, kad meras turėtų patarėją paveldo reikalais. Katedros aikštės darbai ir projektai turi būti iš karto peržiūrėti ir:

1. Žemutinės pilies pože-minių vandenų nužeminimo klausimas sprendžiamas iš e-mės;
2. Katedros aikštės projek-tas turi būti pataisytas, kad perdengiant aikštę žemės sluoksniai būtų išlyginami, bet nenukasami;
3. Katedros aikštė turi būti

SKELBIMAI

Įvairūs

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUGAS.
Agentas Frank Zapols ir Of. Mgr. Aukstė
S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3200 1/2 West 56th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTUVAUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.
H. DECKYUS
TEL. 773-585-8624

OTR drivers needed;
dbs & HZT
req 1 year exp;
benefits paid weekly;
good home time.
Please call 800-647-9716.

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(773) 590-0205
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkaime ir parduodame namus
• Pensininkams: nuolaida

Century 21 **KMIECK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir asme-
niškai pataravims. Įkainavimas
veltui.

Realmart
Realty Group Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime,
mieste ir priemiestuose.
Sinteresuoti skambinkite.
BUDRAITIS
Bus. 773-585-6100 Pager 312-308-0397
Fax 773-585-3997

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Neilgai naujame darbe?
Ką tik atvyk į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilių kainos!
Maži mėnesiniai mokėsčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Gale site atst už valro šlaiden!
(630) 207-2748

Kaune parduodamas
3 mleg. bt.
Naujai atremontuotas,
nauji baldai. Skambinti
Kerčiams, tel. 323-644-1824

DRAUGAS informuoja: DRAUGAS formuoja
DRAUGAS išsivysto ir Lietuvos jungtis.
DRAUGAS lietuviškos savytės ir sąrašas!
Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“.
„DRAUGA“ atmintime savo testamentu.

BŪKIME PAŽISTAMI MES ESAME JŪSŲ DRAUGAS

Susipažinimui vieną mėnesį siūsiame jums ar jūsų pažistamiems DRAUGĄ nemokamai.

☐ Aš noriu susipažinti su DRAUGO dienraščiu.

☐ Aš siūlau susipažinimui siųsti nemokamai DRAUGĄ vienam mėnesiui šiam asmeniui:

Vardas/pavardė _____

Adresas _____

Zip _____

Telefonas: _____

Skaitytojai, pasiūlykite DRAUGĄ savo vaikams, draugams, ir pažistamiems, kurie dar jo nekaito.

DRAUGAS
4545 W 63 STREET
CHICAGO, IL 60629

Administratorius
Valentinas Krumpis

PRISIMINIMAI APIE DANUTĘ DAUKANTAITĘ-LEMBERTIENĘ

(1938-1999)

Danutė Lembertienė

Gimimo metai — Mirimo metai. Tas tarp skaičių brūkšnelis yra pati esmė, nes tai gyvenimas. Kas užpildė Danutės gyvenimą šioje žemėje? Tie, kurie ją gyvenime mylėjo ir tebemyli, supranta šio „mažo brūkšnelio“ vertę. Tai yra, jie supranta Danutės gyvenimą.

Jaunystė, susitikimai, pirmieji išpuoliai:

Liekna, jauna stirnelė, geltonplaukė, mėlynakė. Visuomet šypsosi, juokauja. Savarankiška ir originali — visuomet išsiskirianti iš kitų. Be galingo optimizmo. Muzikos mėgėja, gera šokėja, sportuoti mėgėja: čiuožti, slidinėti, tenisą žaisti ir...

Sutuoktuvės — 1958 m. Aš buvau 25 m. jaunikis, Korėjos karo veteranas, o ji — dar nepilnai 20 metų.

Ypatingas jos prisirišimas, pasitikėjimas, rankos nepaleidžia — ideali meilė. Už ke-

lių metų gimė Audrutė. Atsi-
vėrė jos motiniška meilė-pa-
siaukojimas: Audrutė — cen-
tras pasaulio. Gimė Brigita,
šeiminis pasaulis prasi-
pleto. Dukrelių auginimas —
tikras šeimyniškos meilės pa-
sireišimas. Dukrės šoko,
dainavo, mokėsi ir bema-
tant užaugo... Brigita 1984 m. iš-
tekėjo, auginą dukrelę ir dvy-
nukus (berniuką ir mergaitę).
Audrutė į mokslus palinkusi:
gavo Ph. D. iš UCLA ir vykdė
tyrinėjimo darbus biochemijos
ir medicinos srityse. Audrutė
irgi ištekėjo, auginą sūnelį;
bet vis dar tebedirba mokslo
srityje.

Pasilikome su Danute vieni.
Dukrės su šeimomis — savo
gyvenimais...

Ir pradėdame su Danute ke-
liuoti. Pirmą kartą nuvykom į
Lietuvą kartu su Audrute. Su-
sitikome su giminėmis, kurių
nebuvo pažinoję.

Grįžus Danutė entuziastin-
gai ištraukė į „Country“ šo-
kius. Pamėgo golfą — ir jai la-
bai gerai tas sportas sekėsi.

Lankėm vaikaičius. Vėl į Lie-
tuvą — 1997 m. — perlaidoti
mano Tėvelio palaikus jo gim-
tinėje. Grįžus namo Danutės
liga pasikartojė, gydyti įvai-
riausiais būdais, deja, de-
ja... Skausmai didėjo, plito po kū-
ną klastingoji liga, medika-
mentai negelbėjo...

Danutė džiaugėsi kiekviena
likusia diena: šiltu vėjelium, ge-
liu kvapais, paukščių giesmė-
mis... Ji maitino voverytes,
paukščiukus, laistė geles. Ne-
šė ilgąjį vorą į lauką, kad
neprazūtų...

Ji visada vertino viską, kas
gyva ir gražu. Laikas bėgo,
liga plėtėsi, Danutė pati tapo
kaip graži spalvinga plauštelė,
gaila, kad labai sužeista... Jos
sparneliai virpėjo — nuo
skausmo, nebegalėjo pakilti
prie gelytės. Liga ir skausmas
sukaustė jos žemišką kūną.

Mano tėvelis — Pranas
Lembertas labai mylėjo Danu-
tę. Jie buvo geri draugai. Gai-
la, kad vos trims mėnesiams
praėjus po Brigitos gimimo,
tėvelio gyvenimo siūlas nutrū-
ko. Jiems neteko draugystės
labiau išvystyti, kadangi Da-
nutės gyvenimo pagrindas —
tapti motina. Tas pareigas ji
puikiai atliko; užtat jai dedi-
kuoju tėvelio eilėraščių „O
Motina“ ir „Ateisiu“; Danutės
laidotuvių metu eilėraščiai
buvo deklamuojami iš 1962 m.
įrašytos garso juostos — de-
klamavo pats Pranas Lember-
tas.

Ilsėkitės abu ramybėje.

Danutės vyras —
Vitalis Lembertas

Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Balys Ivanauskas po sėkmingo parapijos choro koncerto reikšdamas padėką įteikia dovaną choro solistei Broni Petruševičiūtei. Desinėje choro dirigentas ir parapijos vargonininkas muz. Pranas Ambrasas.

AČIA KUN. BALYS IVANAUSKAS

Kovo 20 d., šeštadienį, Šv. Jurgio parapija, palydėdama į Amžinuosius namus, atsisveikino su savo buv. vikaru ir klebonu kun. Baliju Ivanausku, sulaukusiu 88 metų, 35 metus tarnavusiu ir vadovavusiu šiai lietuvių parapijai. Nuo 1980 metų, pasitraukęs pensijon, tik tris kartus aplankė savo buvusią parapiją.

Jis buvo gimęs Beaver Falls, PA. Mokėsi Marianopolio gimnazijoje, Thompson, Conn., Marijonų seminarijoje Hinsdale, IL, ir vienerius metus Vilkaviškio kunigų seminarijoje. Kunigų išvėntintas 1939 gegužės 9 d. Palaidotas š.m. kovo 22 d. Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, MI.

Prisikėlimo Mišias aukojo Clevelando ordinaras vysk. Anthony F. Pilla ir jo asistentas vysk. A. Edward Pevec. Dalyvavo 25 kunigai, jų tarpe ir dabartinis Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, S.J. Gedulingų pamaldų metu apie velionį kalbėjo Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozas Bacevice.

Si parapija prieš ketverius metus šventė savo įsikūrimo šimtmečio sukaktį. Ji lietuviškos veiklos darbuose yra atlikusi nemažą vaidmenį, ypač naujosios DP kartos kūrimosi laikotarpiu. Dabar lietuviškosios gyvybės apraiškos telkiasi apie Dievo Motinos parapiją. Klebonas kun. J. Bacevice pamokslė priminęs velionio darbą parapijoje, bendravimą su parapijiečiais jų džiaugsmo dienose, meilę dainai, giesmei ir sportui (jo metu parapija turėjo stiprų parapijos chorą, vadovaujamą muz. Prano Ambraso), kalbėjo ir

apie pirmąją pažintį su velioniu. Kai dabartinis klebonas, nusprendęs stoti į kunigų seminariją, nuėjęs Šv. Jurgio parapijos klebonijon paprašė krikšto metrikų, kun. Balys palinkėjo, kad jis po jo perimtų Šv. Jurgio parapiją. „Dabar, po 32 metų, jo noras išsipildė“, — kalbėjo klebonas kun. Bacevice. Velionis didžiavosi savo lietuviška kilme, bet nelabai mėgęs vykstančių pasikeitimų Bažnyčioje po Vatikano Antrojo suvažiavimo. „Jis didžiavosi ir tuo, kad Šv. Jurgio parapija buvo paskutinė diecezijos parapija, kuri altorius atsuko žmonių vėdai“.

Pamaldose dalyvavę parapijiečiai, ir būvę parapijiečiai, buvo pakviesti pusryčiams ir parapijos salę. Parapijos tarnyba svečius gražiai pavaišino.

Ilsėkis Dievo ramybėje, kunige Baly Ivanauska! Čia dar verti prisiminti ir dabartinio Šv. Jurgio parapijos klebono perspėjamieji žodžiai, pabrėžiant lietuviškąjį sielovadai lietuvių kunigų trūkumą bei susirūpinimą jų prieaugliu. Dievo Motinos parapija Šv. Jurgio kleboną a.a. Balį Ivanauską prisimins gegužės 2 d., sekmadienį, 10 v.r.

V. Rociūnas

PATVIRTINTAS ČEKIŠKĖS HERBAS

Sausio 13 d. prezidento Valdo Adamkaus pasirašytu dekretu patvirtintas Kauno rajono Čekiškės miesto herbas.

Rašytiniuose šaltiniuose Čekiškės vardas pirmą kartą paminėtas 1600 metais, tačiau gyvenvietės būta gerokai anksčiau. XVII amžiuje dvarininkas Jurgis Gedgaudas

Mackevičius, kuriam priklausė Čekiškės, pastatė šią bažnyčią, įkūrė mokyklą.

Carinės Rusijos laikais Čekiškės buvo valsties centru. Nepriklausomoje Lietuvoje šis miestelis taip pat buvo Kauno apskrities valsties centru. Čia veikė garinis malūnas su lentpjūve, kelios amatinių dirbtuvės, parduotuvės. Tačiau Čekiškės neturėjo laisvojo miesto statuso, tad ir herbo.

Heraldikos komisijoje svarstant naujo herbo idėjas buvo ieškoma tokių simbolių, kurie labiausiai atspindėtų šios vietovės specifiką.

Čekiškės apylinkėse teka nemažai upių ir upelių — Dubysa, Lašiša, Beržutys, Ringovė, Žvėrupis, Vilkupis, Lazduona ir kt. Ypač išpuodingi Dubysos krantai. Gražios apylinkės gausiai lankomos turistų. Todėl apatiniam miesto herbo skydo lauke pavaizduota baidarė su dviem irklais. Viršutiniame lauke vaizduojamas kviečių varpų vainikas — derlingumo ir gyvybės šaltinis.

Herbą sukūrė dailininkas Arvydas Kazdailis. (Elta)

ISKILS LIETUVIŠKI DANGORAIŽIAI

Vilniaus miesto taryba vasario pabaigoje patvirtino dešiniojo Neries kranto detaliojo plano projektą ir taip į šią miesto dalį atverė kelius busimiems investuotojams, — rašo „Lietuvos ryto“ priedas „Būstas“.

Teritorijoje, ribojamoje Kalvarijų, Upės, Geležinio Vilko, Lvovo, Krokuvo gatvių ir užimančioje apie 65 ha, bus formuojamas naujas Vilniaus komercinis ir visuomeninis centras.

Šioje miesto dalyje įsikurti jau yra pareiškusios norą kelių bendrovių, tokių kaip B. Lubio trąšų gamykla „Achema“ Jonavoje, alkoholinių gėrimais prekiaujantis „Mineraliniai vandenys“, statybinės organizacijos „Ranga“, „Savy“, privati televizijos stotis — Laisvas ir nepriklausomas kanalas — ir kitos. Dešiniame Neries krante turėtų įkilti šių ir kitų bendrovių dangoraižiai, tapsiantys ryškiausiais šios miesto dalies akcentais.

Pirmasis čia turėtų įkilti Vilniaus miesto savivaldybės dangoraižis, žinoma, jei tam atsirastų pinigų. Šiuo metu jau paskelbtas naujojo savivaldybės administracinio pastato projekto konkursas, numatytas ir žemės sklypas pastatui.

DOMISI ŠIRVINTŲ BENDROVĖMS

Jau trečią kartą Širvintų rajone lankėsi keli Prancūzijos verslininkai ir ūkininkai. Jie domėjosi tolesniu žemės ūkio

VYDŪNO FONDAS PADEKA

Mūsų gausių remėjų dėka Vydūno fondo kapitalas pasiekė \$326,000 sumą. Naudodamiesi šia suma, galėjome išmokėti \$750,000 sumą studentų paskoloms, liuanis-tinėms stipendijoms, knygų rašymui ir leidimui, jaunuo-menės organizacijoms, konkursams, vyduistikai, me-tinėms premijoms ir bendrai lietuviškai kultūrai puo-selet. Kiekvienas gautas doleris buvo išmokėtas 2 kar-tus! Paskolas gavusieji studentai jas sąžiningai grąžino fondui, kad fondas atgautų pinigus vėl panaudotų kitų studentų paramoms.

Sirdingai dėkojame aukotojams, kurie igalino Vydūno fondą testuoti svarbių lietuvių išlaikymo darbą. (Pilnas au-kotojų sąrašas, \$800 pavardžių, bus paskelbtas vėliau).

\$10,000 prel. psk. Juozas Prunskis įsteigė fondą skau-tiškai spaudai remti (iš viso 28,500);

Birutė Ciplijauskaitė įsteigė fondą lietuviams studi-juojantiems ispanų kalbą (iš viso \$20,000);

Kęstutis Sidabras įsteigė Kęstutio ir Erikos Sidabrų fondą studentų rašinių konkursui.

\$5,300 G. ir A. Dambauskai per „matching“ programą.

\$2,500 fil. Vytauto Rutelionio pomirtinis palikimas.

\$2,000 Romas Viskanta Lietuvos istorijai leisti.

\$300 Justinas Kirvelaitis.

\$250 Algis ir Violeta Strikai.

\$200 Gražina Liautaud, Algis Regis, Marija Rockus.

\$160 Felicia Plateris, a.a. Aleksandrą Platerį prisi-minti ir pagerbti.

\$190 a.a. Elena Jurgutienė prisiminti ir pagerbti au-kojo: Giedraitis, L. ir K. Kazlauskai, I. ir J. Orentai, L. ir A. Rugieniai, V. ir J. Rugieniai, L. ir D. Petroniai, V. Še-petienė.

\$120 Irena Kairys, Walter ir Anelė Steponis, Dalius Vasys.

\$110 Laima ir Vacys Garbonkai, Vytautas ir Palmyra Janušonai, Albinas Kurkulis, Janina Marks.

\$100 Meile Indreika Biskis, G. Balanda, Rev. Michael Kirkilas, Saulis ir Monika Remėza, Antony ir Mary Ru-dis, Vytautas Lapatinskas, J. A. Raišys, Algirdas ir Laima Stepačiai, Horace ir Aldona Žibas.

\$90 Dalia ir Rimantas Bitėnai, Kazys Januta, Gra-zina Maciuka.

\$80 Halina Bagdonienė, Arūnas ir Irena Draugeliai, Leo Trečiūnas, Jonas Markvaldas.

\$75 Vytautas ir Danutė Anionis, Vytautas ir Dalia Januškis, Gerardas ir dr. Nellie Juškenas, Jonas Mark-valdas, Aldona Meilus.

\$70 Genovena Kaufmanas, Rimas ir Alma Vilkas -Stocks.

\$60 dr. E. Kasaitis, Stella Bajalis, Alex Lauraitis, Ma-rytė Utz, Vytautas Užgiris, Romualdas ir Nijolė Kašuba, Arnold Grushnys, MD, Teresė Landbergis, Gražina O. Herzog, Algirdas ir Dalia Zikas, Kęstutis J. Bileris, Kęs-tutis Pazėmenas, Ramutė Vysnia.

\$55 Stasys ir Zuzana Dzikas, dr. F. ir Wanda Kaunas, Regina Petrauskas, Birutė ir Jonas Svera, Rimantas ir Aldona Vaitkus, Arvydas ir Daiva Barzdukas.

\$50 Vytautas ir Irena Alksnis, Maria Ambrozaitis, Stasys ir Elena Baras, Gediminas Biskis, Antony ir Da-nutė Bobelis, dr. Nijolė Brazenas, Z. Juskevičienė, Z. S. Korius, msgr. Jonas Kučingis, Juozas ir Dalia Liubins-kas, Petras ir Raminta Molis, rev. J. Pakalniškis, dr. Jo-lanta A. Peckus, dr. Rimvydas Sidrys, Jonas ir Marija Simonis, Hom. A. Simutis, Algirdas Šteimikis, Cesar ir Stasė Surdokas, Eugenijus ir Irena Vilkas, Vytautas ir Regina Val, Daina Variakojis, MD, Audronė M. Va-nagūnas, Tadas Bukaveckas, Jadvyga Jankauskas, Vi-lius ir Danutė Trumpjonas, rev. J. Prunskis, Victor ir Leokadija Milukas, Vytautas Grauzinis, M. Karaska, Al-girdas Olsauskas, Romas ir Dana Sakalas, K. ir M. Mar-cinkevičius, V. B. Raulinaitis, Maria Zigailis Gelazius, Irene Venclovas, Julia ir Felix Klinaitis, Laima M. Silei-kis Hood, Eugene Simaitis, Stasys Grieze, Algis ir Irena Regis.

\$45 Raymond J. Kildis, Irena ir Ludwig Kirkus, Paulius Mickus, Mečys ir Eleonora Valiukenas.

\$40 V. Bildusas prisiminti ir pagerbti a.a. J. Toliušį, dr. Vyt. Černius, Petras ir Jadvyga Gruodis, Danutė Gu-tauskiene, Rimvydas ir Dalia Jakas, Aldona Lesevičius, dr. Giedrė ir Stepas Matas, Biruta Paprockas, Joana Va-laitis, S. Šimoliūnas, Vyt. Janulaitis, Ant. Kvederas, J. ir A. Gumbelevičius, E. Dambriūnas.

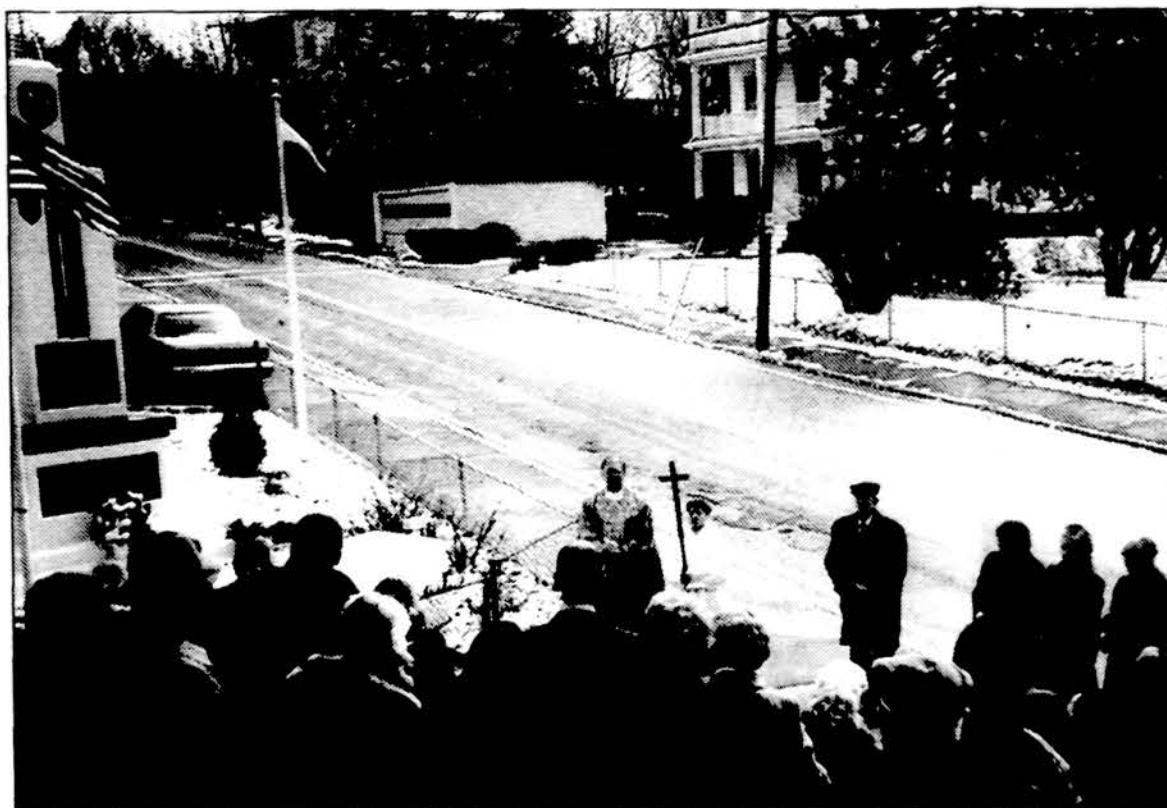
\$35 R. Česonis, Rūta Daukus, dr. G. ir A. Grinis, A. ir I. Kerelis, dr. V. ir T. Lesniasauskas, E. ir V. Radvenis, V. ir J. Rugienius, Saulė Šatas, I. Ulpa, Ant. Valavičius, Vyt. ir G. Musonis, B. Markeliūnas, Z. ir E. Grigana-vičius, Al. ir Eug. Duda.

Visos aukos Vydūno fondui galima nurašyti nuo asme-ninių pajamų, Vydūno fondo ID 36-62698614. Visais rei-kalais prašome rašyti VYDŪNAS YOUTH FUND, Inc., 14911 E. 127th St., Lemont, IL 60439. Tel/Fax 630-243-0865.

bendrovės „Širvinta“ ir ben-drovės „Šurmenos pienas“ liki-mu. Prancūzijos verslininkai praeityje garsėjusio kiaulių komplekso pastatuose ketina įrengti 6 tūkst. karvių ferma. „Širvintos“ direktorius Ary-das Abromavičius tikisi, kad tai rimi investuotojai, nes anksčiau besilankčius už-sieniečius atbaidydavo 64 ha teritorija su daugybe pastatų. Bendrovės vadovas vilia,

kad užsieniečiai nupirks pa-darus „Širvinta“ sugebės at-siskaityti su kreditoriais bei iš darbo atleista darbuotojais. Visas bendrovės turtas už sko-las yra areštuotas, išjungta elektra ir šiluma. Pasak „Lietuvos ryto“, kom-plekse nuo šalčio ir bado susi-traukusios 458 kiaulės laukia savo pirkejų. Bendrovėje šiuo metu dirba tik apie 30 žmo-nių.

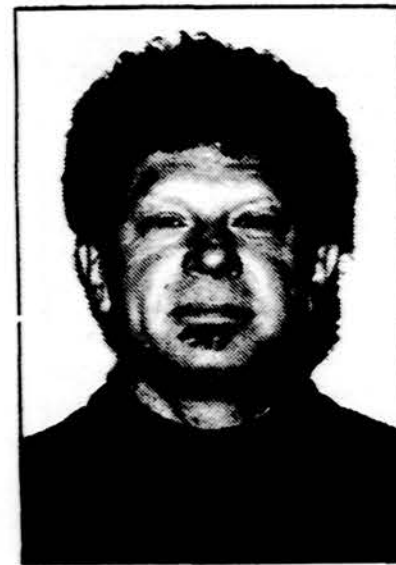
R.J.

Vasario 16-osios minėjimas Brocktone. Šv. Kazimiero parapijos klebonas meldžiasi prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Autobusas, norinčius važiuoti i Lietuvių fondo narių suvažiavimą, vyksiantį PLC Lemonte šeštadienį, balandžio 24 d., paims nuo Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke 8 val. r., o nuo Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčios Brighton Parke 8:15 val. r. Pasinaudokite paslauga ir būtinai dalyvaukite LF narių suvažiavime.

Kęstutis Stanciuskas, žymus džiazo bosistas, gegužės 2 d. 5 val.p.p. Balzako muziejuje rengia neįprastą džiazo, šokio ir poezijos spektaklį, siekdamas sujungti įvairias meno formas į vieną visumą. Kęstutis Stanciuskas ir jo ansamblis „Streetdancer“ gros džiazą, bus skaitoma poezija, vaidinama. Atvykite į šį spektaklį, kuriame susiviešyja įvairių kartų, įvairių meno sričių menininkai!

Tautos fondo metinis narių susirinkimas įvyks gegužės 8 d. Kultūros židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 9 val. ryte Tėvų pranciškonų koplyčioje šv. Mišios Tautos fondo rėmėjų intencija; 10 val. ryto susirinkimo pradžia. Vyks rinkimai į TF tarybą ir revizijos komisiją. Tautos fondo vadovybė maloniai kviečia visus Tautos fondo narius dalyvauti.

Jaunųjų ateitininkų stovyklai registracija turi būti atlikta iki š.m. gegužės 1 d. Stovykla Dainavoje prasidės pirmadienį, liepos 5 d. ir baigsis šeštadienį, liepos 17 d. Registracijos lapai gaunami per vietovių kuopų globėjas. Jei dar reikalinga registracijos lapų, prašoma nedelsiant pasikambinti tel. (708) 349-7426.

Nebūtina būti pensininkui, kad su malonumu paskaitytum „Pensininko“ žurnalą. Sumaniai redaguojamas kaliforniečio Karolio Milkovaicio, „Pensininkas“ švenčia 15 metų leidybos sukaktį. Ta proga ruošiamos vaišės, į kurias, beje, atvyksta ir redaktorius, balandžio 24 d. „Seklyčioje“. O kodėl ten? Dėlto, kad „Pensininką“ leidžia JAV LB Socialinių reikalų skyrius, administruoja Elena Sirutienė, kurios raštinėlė taip pat „Seklyčioje“. Užsisakykite vietą ir dalyvaukite renginyje.

Ketvirtoji muzikos popietė Lietuvių dailės muziejuje įvyks gegužės 2 dieną, sekmadienį, 1 val.p.p. Pasaulio lietuvių centre. Popietės programoje – Mozart, Schubert, Ravel ir Gershvin kuriniai fortepijonui keturiomis rankomis. Skambina Sonata ir Rokas Zubovai.

Virgil Smilgys, Country Club Hills, IL, prie prenumeratos atnaujinimo mokesčio prijungė 105 dol. auką. Ačiū!

Stasys Misiūnas, Indian Head Park, IL, parėmė savo dienraštį 105 dol. auka. Tariau jam nuoširdų ačiū!

Algis Liseckas, La Habra, CA, atsilgindamas už prenumeratą, pridėjo dar 100 dol. paramą „Draugui“. Dėkui!

Cicero lietuvių dėmesui! Balandžio 25 d., sekmadienį, tuojau po Mišių, Šv. Antano parapijos patalpose kalbės Cicero miesto policijos viršininkas Thomas Rowan apie neseniai prastą referendumą dėl gaujų likvidavimo ir teisėsaugos būklės Ciceroje. Jis taip pat atsakys į klausimus. Visi kviečiami.

Jaunimo centro Moterų klubas visus kviečia balandžio 25 d., sekmadienį, į JC kavinę, kur nuo 8 val. r. bus galima pasivaikinti skaniais mieliniais blynais. Apsilankymu paremsite Jaunimo centrą!

Juozas Ardys, JAV LB XV tarybos rinktas bendradarbiavimo komisijos narys praneš apie savo srities darbus LB Vidurio vakarų apygardos valdybos rengiamame susitikime su lietuviška visuomene bal. 24 d., šeštadienį, 5 val. p.p., Jaunimo centro kavinėje, ir bal. 25 d., sekmadienį, 12:15 v. p.p. PLC sporto salėje. Susirinkimas nebus per ilgas.

Reta proga bus išgirsti „Kanklių“ ansamblio, kurio repertuare yra specialiai skirti kompozitorių kūriniai, grojami koncertiniais instrumentais. Tai senovės kanklės, skudučiai, birbynės, ožragiai. Ansamblio dainininkė – Aušrinė Stundytė, garsios operos solistės Irenos Milkevičiūtės mokinė. Gegužės 7 d., penktadienį, koncertas bus PLC Lemonte, ir gegužės 8 d. d., šeštadienį, Jaunimo centre. Bilietai į koncertą Jaunimo centre gaunami „Seklyčioje“. Koncertą globoja LB Kultūros taryba.

Didelė ir džiugi parapijos šventė ruošiamą sekmadienį, bal. 25 d., Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje, kuri švęs sukaktvinę šventę. Šimet parapija švenčia 85 metų katalikiškos veiklos sukaktį. Tą pačią dieną bus pagerbti prelatas D. A. Mozeris ir kun. F. Kireilis 60 m. kunigystės proga, o kun. E. J. Maxa – 40 m. ir klebonas A. C. Puchenski – 27 m. Kristaus tarnyboje. Tą dieną iškilmingos jubiliejinės Mišios bus 3 val. p.p., o tuoj po Mišių parapijos salėje bus susitikimas su jubilijatais; 6:30 val. vak. Mayfield pokylių salėje, 6072 S. Archer Avenue, vakariene ir programa. Visi buvusieji ir dabartiniai parapijiečiai kviečiami dalyvauti. Apie dalyvavimą pranešti Evelinai Ozėlienei – 773-254-7553.

Bal. 24-25 d., šeštadienį ir sekmadienį, St. Joseph High School, Westchester ruošia metinę mokyklos meno parodą. Ekspozitai bus premijuoti. Bal. 25 d., sekmadienį, mokyklos sporto salėje vyks metinės motinos-sūnaus Mišios ir pusryčiai. Norintys smulkesnės informacijos, skambinkite (708) 562-7488.

Evos Labutytes grafikos darbų paroda „Lietuvinių ir prūsų žemė“ atidaroma Balzako Lietuvių kultūros muziejuje, gegužės 7 d., 7 v. vakare.

Danutė ir Kazys Paškoniai, Eastlake, OH, už „Draugo“ kalendorių ir kalėdines korteles atsuntė 100 dol. auką. Dekojame!

Grażina O. Amonienė, Moraga, CA, apdovanojo „Draugą“ 100 dol. dovana. Labai ačiū!

VAIZDAI IŠ G. BIZET „CARMEN“

Balandžio 18 d., Morton mokyklos auditorija

Micaela (Nida Grigalavičiūtė) ir Don Jose (Česlovas Nausėda).

„Carmen“, scena iš pirmojo veiksmo.

Iš kairės: Arvydas Markauskas, Genovaitė Bigenyte, Inesa Linaburgytė, Virginija Muliolienė, Julius Savrimas.

Žavioji Carmen šoko ne tik Don Jose, bet ir miestiečiams.

Iš kairės: Don Jose – Česlovas Nausėda ir dragūnų kapitonas Zuniga – Vladimiras Prudnikovas.

Toreadoras Escamillo – Vytautas Juozapaitis.

Algimantas Barniškis – karininkas Morales, Nida Grigalavičiūtė – Micaela.

Visos nuotraukos šiame puslapyje – Jono Kuprio.

SKELBIMAI

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.** (sk.)

• **Lithuanian Mercy Lift** gavo aukas a.a. Venos Lauraitienės (mirusios pėreitų metų lapkričio mėn.) atminimui. LML dėkoja: dr. Janinai Jakševičienei (\$25), M. ir K. Gramont (\$50) ir Mildai bei Robertui Arlauskams (\$50). (sk.)

Reklamų biuras „DRAUGAS“
773-585-9500

• **Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai** per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukoję: Po \$100 - Jurgis ir Dalia Anysai; vysk. Paulius Baltakis. \$50 - Monika Lembertienė. Po \$40 - Romas Leparskas; Adolfas Sabaitis. \$35 - Alex Blinstrubas. Po \$25 - Frank A. Baldauskas; Salomėja Idzelis; Narimantas V. Ūdryš. Po \$20 - Vytenis Čiurlionis; Vytautas ir Angelika Gailiūnai. Po \$15 - Vitoldas Grudzys; Henrikas Stasas. Po \$10 - Aldona Jesmantas; Vytautas ir Marija Oniūnai; J. Petkunas. \$5 - Juozas Briedis. Dėkojame rėmėjams. „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL. 60540-7011. (sk.)

Carmen – Inesa Linaburgytė – šokio sukuryje.